

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

SPORTO VADOVAI IŠGIRDO PRIESTARINGAS SEIMO NARIŲ NUOMONES

Pirmadienį, spalio 15 d., Lietuvos tautiniame olimpiniam komitete (LTOK) vyksiamame Lietuvos sporto vadovų susitikime su Seimo nariais aptariant sporto veiklą reglamentuojančių įstatymų aktualijas, sporto organizatoriai išgirdo priestarlingas nuomones dėl jų inicijuojamų pataisų.

Vieni Seimo nariai, įskaitant ir pirmininką Artūrą Paulauską, teigė, kad bet kokia lengvata sportininkams atima pajamas iš biudžeto ir ji mažina, kiti siūlė savo iniciatyva registruoti įstatymų pataisas ir siekti jų priėmimo.

Kreipdamasis į Seimo narius, vadovaujančius sporto šakų federacijoms ir esančius įtakingų komitetų nariais, LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas apgailestavo, kad, didėjant valstybės biudžetui, sporto biudžetas mažėja, ir prašė duoti bent „meškerę“, su kuria būtų galima patiemis rasti trūkstamų lėšų. Jis pabrėžė Labdaros ir paramos įstatymo 6 straipsnyje būtų priimta nuostata dėl padarytų išlaidų įvertinimo koeficientu 2,5, o ne 1, kaip yra dabartiniame variante, kuris atmuša daugelio potencialių rėmėjų norą remti sportininkus.

Šios pataisos būtų naudingos ne tik sportui, bet ir kultūrai bei švietimui, teigė A. Poviliūnas, pabrėžęs, kad sporto organizacijų atstovai ne kartą teikė savo pasiūlymus, bet buvo neišgirsti.

LTOK prezidentas taip pat kreipėsi į valdžios atstovus dėl valstybinių pensijų skyrimo nusipelnusiems sportininkams ir numatomo sporto pri-
 zų apmokestinimo.

A. Poviliūno teigimu, LTOK iš savo lėšų moka pašalpas 20-čiai olimpiečių, tačiau visose kaimyninėse šalyse nusipelnę sportininkai gauna valstybės paramą. Lietuvoje jiems reikėtų skirti apie 360,000 litų per metus — tai nėra didelė suma valstybės mastu.

LTOK generalinis sekretorius Vytautas Zubernis pabrėžė, kad šiuo metu įvairiomis formomis išmokamų sportininkų atlyginimų apmokestinimas skaudžiai atsilieptų geriausiems krepšinio klubams — tai pareikalautų iki 1,5 mln. litų papildomų lėšų, kurių surasti yra sunku. Kaip išėitį jis siūlė įvesti licencijų sistemą, kad sportininkai pagal sporto šaką galėtų įsigyti atitinkamai kainuojančią licenciją. Priešingu atveju tai sukels naują mūsiškių migracijos į užsienio komandas bangą, o jau šiuo metu užsienyje rungtyniauja arti 400 lietuvių.

Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Algimantas Pavilionis, dalyvaavęs rengiant ankstesnius pataisų projektus, sakė esąs nusivylęs biurokratiškos sistemos, kuri neperėmė jokių sportui palankių sprendimų.

„Kaskart ateinant naujai valdžiai ar daugumai, mes girdime pažadus palaikyti sportą, iš kurių vėliau nieko nelieka, — sakė A. Poviliūnas. — Gal jau atėjo laikas nuo pažadų pereiti prie darbų. Mes juk irgi norime tik gero valstybei“.

Seimo pirmininkas santūriai reagavo į prašymus: „Šiandien valstybė nepajėgi sportui skirti tiek, kiek jam reikia, nes visi pasiūlymai susiję su finansais“. Tačiau jis išreiškė

viltį, kad su sportu ryšių turintys Biudžeto ir finansų komiteto vadovai Algirdas Butkevičius ir Gintautas Šivickas sugebės tinkamai atstovauti sporto interesams.

A. Butkevičius sakė, kad minimos Labdaros ir paramos įstatymo pataisos galėtų būti priimtoms, nes tai palieštų labai menką valstybės biudžeto dalį — mažiau nei 1 proc. — ir neturėtų didesnės įtakos jam.

Seimo narys Audrius Klišonis siūlė, kad A. Paulauskas pasinaudotų savo teise ir teiktų šį įstatymo pataisų projektą skubos tvarka, nes federacijoms jau dabar reikia planuoti kitų metų lėšas, o kitaip šis procesas užsitęs.

Seimo jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkas Eligijus Masiulis tvirtino, kad buvusiam Kūno kultūros ir sporto departamento generaliniam direktoriui Rimui Kurtaičiui buvo siūlyta po pavašarį vykusių susitikimų sudaryti bendrą darbo grupę aktualiems klausimams spręsti, tačiau tai liko nepadaryta.

Gediminas Jakavonis palaikė Seimo pirmininko poziciją, kad valstybė negali atsivėlgti į visus prašymus, o Kazys Bobelis pareiškė, jog visos kalbos yra bevertės, nes Seime nieko nedaroma, kad būtų pakeista visa mokesčių sistema.

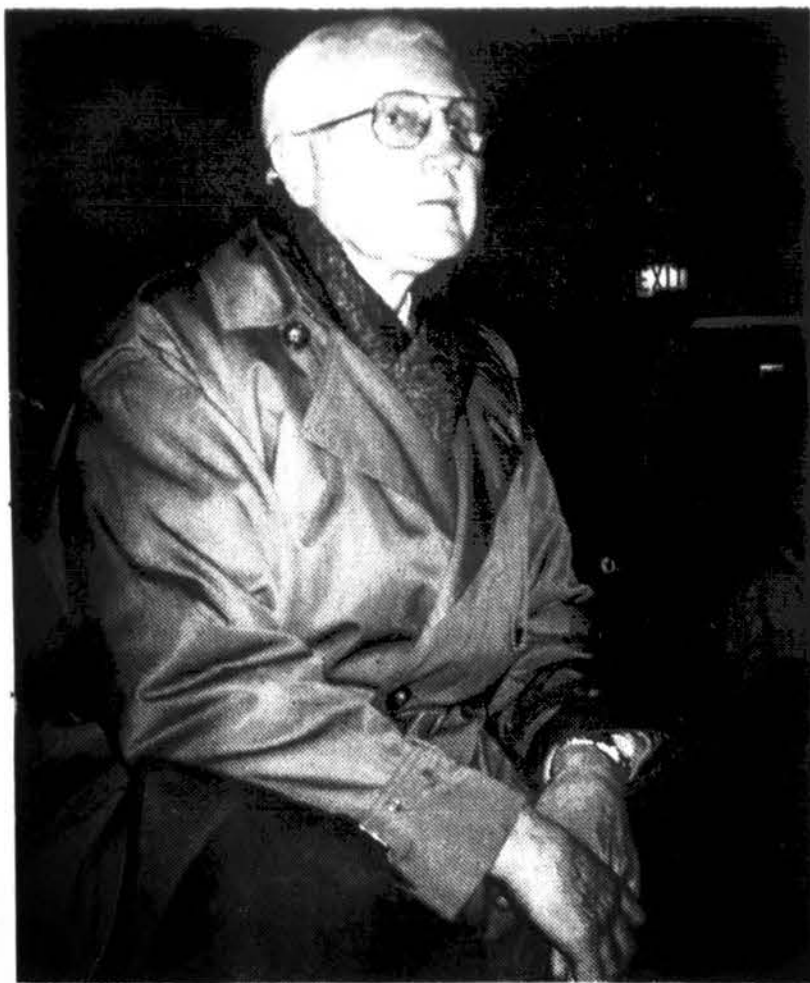
Susitikimą inicijavęs A. Poviliūnas viliasi, kad sportui palankių permainų vis dėlto įvyks, nes didelė Seimo narių dalis nėra abejinga sportui.

Elta

*** Londone (Anglija) įvyksiamas 49-ajame** Elsa Wells sportinių šokių čempionate, kuriame dalyvavo ir profesionalams, ir mėgėjams atstovaujantys šokėjai, sekmingai pasirodė Kauno klubo „Sūkurys“ atstovai. Suaugusiųjų grupės standartinių šokių programoje daugkartiniai Lietuvos čempionai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė užėmė trečiąją vietą. (KD, Elta)

*** Prezidentas Valdas Adamkus** palinkėjo sportinės sėkmės ir laimėjimų vasarą įsteigtos Lietuvos moksleivių krepšinio lygos dalyviams. Spalio 11 d. „Šarūno“ viešbutyje oficialiai pristatyta rugpjūtį įsteigta viešoji įstaiga „Lietuvos moksleivių krepšinio lyga“. Lygos pirmajame sezone bus surengti 14 čempionatų įvairaus amžiaus mergaitėms ir berniukams. (BNS)

*** Rio de Janeiro (Brazilija) baigėsi IV pasaulio** jaunimo (iki 20 metų) komandinis šachmatų čempionatas, kuriame Lietuvos šachmatininkai Romanas Buršteinas ir Robertas Bastys iškovojo antrą vietą. (R, Elta)

Krepšinio pirmenybių varžybas susimąstęs stebi, vienas iš ASK „Lituanicos“ klubo steigėjų, ilgametis klubo vadovas, vyrų komandos treneris, buvęs iškilus krepšininkas Rimas Dirvonis. Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

AKADEMINIO LIETUVIŲ SPORTO KLUBO „LITUANICA“ SUKAKTIS

Šiomet apvalių sukaktių minėjimų tikrai netrūksta. Praėjusią savaitę Čikagoje buvo paminėta JAV Lietuvių Bendruomenės 50 metų gyvavimo sukaktis. Vasarą panašią sukaktį minėjo Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. O ateinantį šeštadienį tokią minėjimą rengiasi Čikagos Lietuvių akademinis sporto klubas — ASK „Lituanica“. Šis minėjimas vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, šeštadienį, spalio 20 d. Jo pradžia 6:30 valandą vakaro. Kadangi bus ir vakarienė, tai vietas rezervuoti reikia iš anksto, skambinant Dainai Silinienėi, telefoną (630) 852-3204.

Šio klubo pradžia yra laikoma 1951 metų ruduo, kai Illinois universiteto senajame Navy Pier studijuojančiųjų lietuvių jaunuolių grupė sumanė žaisti krepšinį ir įsteigė krepšinio komandą. Kiek vėliau — 1952 m. kovo mėn. 10 d. buvo oficialiai įsteigta Akademinis lietuvių sporto klubas, jį pavadinant „Lituanica“ vardu. Klubo tikslas — akademinių lietuvių jaunimo apjungimas, populiarinantis sportinę idėją narių tarpe. Klubo steigėjų tarpe buvo Valdas Adamkus, Vytautas Germanas, Rytas Babickas, Rimas Dirvenskis-Dirvonis.

Buvo žaidžiamas ne vien krepšinis, bet ir tinklinis, stalo tenisas, kultivuojama lengvoji atletika. Tačiau, ilgainiui kitos sporto šakos nubiro, o krepšinis išliko iki šių dienų. Taip pat vėliau į klubą galėjo įstoti ir nestudijuojantieji jaunuoliai.

Daugiausia pergalių pasiekta krepšinyje, jau 1952 metais laimint I vietą Šiaurės Amerikos lietuvių sporto varžybose. Per vėliausiąjį dešimtmetį šio klubo krepšininkai įvairiose amžiaus grupėse yra laimėję daugiau pirmųjų vietų Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio varžybose negu kitų klubų komandas kartu sudėjus. Ypač šiuo metu klubas labai pasižymi jaunųjų krepšininkų ugdyme.

Klubui dabar pirmininkauja, o taip pat ir įvairias komandas treniruoja vienas iš klubo steigėjų ir ilgametis krepšininkas bei treneris Rimas Dirvonis. Jo krepšinio komandoje yra žaidę nemaža dabartinių žymiųjų asmenų — Valdas Adamkus, Remigijus Gaška, Povilas Žumbakis. O stalo tenise yra pasirodę Algirdas Avizienis, Vaclovas Kleiza ir daug kitų (gal mažiau žinomų) asmenų, bet gerai pažįstamų viso pasaulio lietuvių tarpe.

Smagu pažymėti, kad dabar šio klubo eilėse organizacinį darbą dirba jau Amerikoje gimusieji, anksčiau buvę aktyvieji sportininkai, kurie nutiesė tiltą į jaunosios kartos sportininkų eiles, kurios vis

ASK „Lituanicos“ ateitis — žvalieji trečios kartos krepšininkai.

Nuotr. I. Tījūnėlienės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

pasipildo naujais žmonėmis.

Šio klubo komandos yra žaidusios Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje, o dabar yra užmezgę ryšį su Šarūno Martiulionio krepšinio mokyklos jaunaisiais krepšininkais ir jau keli metai pasiekia apsilankymais „Lituanica“ atlieka tikrai puikią misiją Lietuvos ir Amerikos jaunimo tarpusavio bendravime.

Dabar reikėtų paminėti daug pavardžių, kurie daug darbuojasi, kad Akademinis sporto klubas „Lituanica“ šiandien yra pirmiausiųjų eilėse visoje Šiaurės Amerikoje. Čia gal labiau reikia iš-

skirti brolius Donatą ir Darių Silionus bei jų šeimas; Algis Jonynas ir kiti, dirba su pačiu jauniausiuoju krepšinio prieaukliausiu bei atlieka nemažą bendro pobūdžio darbą. Be jų tikrai būtų sunku apsieiti.

Reikia palinkėti jiems, o taip pat kitiems klubo darbuotojams daug sveikatos ir neišsenkančios energijos ir ateinančiame 50-tame dešimtmetyje. O laikas tikrai greitai bėga ir neabejojame, kad šie vyrai sulauks ir šimtosios „Lituanicos“ sukakties. O to jiems iš visos širdies linkime!

Ed. Šulaitis

SUŽAISTOS TIK VIENOS FUTBOL RUNGTYNĖS

Praėjus savaitgalis Čikagoje ir apylinkėse buvo labai lietingas. Šeštadienį ir sekmadienį čia turėjome daug lietaus. Dėl šios priežasties negalėjo įvykti ir nemaža numatyta futbolo pirmenybių rungtynių, jų tarpe ir mūsų futbolininkų.

Šeštadienį „iškrita“ veteranų komandos susitikimas, o sekmadienį — pagrindinių vyrų ekipų rungtynės. Buvo įmanoma sužaisti tik sekmadienio popietėje, aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte vykusį „Lituanicos“ ir „Green-White“ rezervinių vienuolių jėgų išbandymą.

„Lituanicos“ rezervas laimėjo

Pergalę čia šventė lietuvių futbolininkai įveikę svečius 2-1. Mūsų kūrį laiką vedė 1-0. Vėliau varžovai išlygino, tačiau rungtynių pabaigoje „Lituanica“ pelnė pergalingą įvartį.

Pasibaigus šiam susitikimui, kuomet į aikštę rengėsi išeiti pagrindinės klubų ekipos, dangus prapliūpo lietuviu. Pradžioje dar nelabai stipriai, o vėliau — lietutis pylė kaip iš kibiro. Ir ne vien tik lijo, griaudė perkūnas ir žaibavo.

O dabar, griauštiniai griaužiant ir žaibuojant, jau niekas oficialių futbolo rungtynių nebežaidžia, nes prieš porą metų žaibai mirtinai sužalojo kelis žaidėjus.

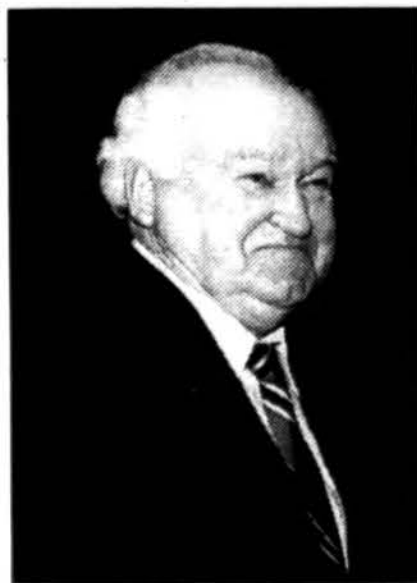
Taigi, vėl buvo atidėtos dar vienos (jau trečios) rungtynės. Todėl nežinia, kada šių metų pirmenybinis sezonas pasibaigs.

Kitos rungtynės ir pokylis

Ateinantį sekmadienį, spalio 21 d., 2 valandą po pietų bus eilinis pirmenybių ratas. „Lituanicos“ vyrai žais išvykoje — pas lenkų „Legovijos“ futbolininkus, kurie iki šiol nepelnė nė vieno taško. Rungtynių vieta — Steinmetz H. S. stadionas, 3030 N. Belmont Ave. (netoli Belmont ir Austin gatvių) Čikagos šiaurinėje dalyje. Kaip įprasta, priežaismyje susitiks rezervinės komandos.

Beje, čia dar reikia paminėti ir tradicinį, metinį „Lituanicos“ (jau 51-ji) futbolo klubo pokylį, kuris spalio 27 d., 6:30 v.v. vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Rezervacijas priima Laima Glavinakienė, tel. 630-323-6302. E.Š.

MIRĖ ILGAMETIS „ŽALGIRIO“ KREPŠINIO KOMANDOS TRENERIS V. BIMBA

Vytautas Bimba

Eidamas 75-uosius metus, sekmadienį, spalio 14 d. Kauno klinikoje mirė ilgametis Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandos vyriausiasis treneris, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordino kavalierius Vytautas Bimba.

V. Bimba treniravo Kauno „Žalgirį“ ir kartu buvo Lietuvos rinktinės treneris 1962-

1975 metais.

1971 ir 1973 metais jo vadovaujami žalgiriečiai tapo SSRS čempionatų bronzos medaliu laimėtojai.

V. Bimba buvo vienas iš geriausių Lietuvos krepšinio trenerių, išugdęs daugiau kaip 20 sporto meistrų, tarp jų ir olimpinį čempioną Modestą Paulauską.

V. Bimba gimė 1927 metų sausio 24 dieną Muntvydų kaime, Rokiškio apskrityje. 1940-1946 metais jis mokėsi Biržų gimnazijoje, 1946-1950 metais studijavo Lietuvos kūno kultūros institute. Po to dirbo Kauno sporto komitete, dėstė Lietuvos žemės ūkio akademijoje, kol 1962 metais buvo paskirtas „Žalgirio“ treneriu.

Baigęs trenerio karjerą, V. Bimba iki 1992 metų dirbo Vilniaus universitete, buvo katedros vedėjas. Jis yra daugiau nei 100 publikacijų ir metodinių priemonių krepšinio tema autorius.

Elta

KARALIAUČIUS, KOENIGSBERG, KALININGRAD

E. RINGUS

Potsdamo konferencijoje, 1945 m. Rytprūsija buvo priskirta „visiems amžiams“ prie Sov. Sąjungos ir Lenkijos. Lietuva atgavo Klaipėdą, bet siena ir vėl ėjo Nemunu. Kada sklido gandai, kad Stalinas siūlė dalį Rytprūsijos Lietuvai. Nedaug vokiečių liko frontui praėjus, o galutinis užsilikusis perkėlimas įvyko 1947-1948 m. Gyvi užsilikę vokiečiai aprašė pergyventus vargus, vaizdus, išpūdžius. Aprašė naudotas priemones, kurios viršijo padarytas prieš 1000 metų Gengishano karių, įsiveržusių į kitą pasaulį. 1945 metai baigė vokiečių ekspansiją į Rytus ir pradėjo rusišką ir Vakarų Europą.

Rytprūsijos sovietai prigabeno milžiniškus kiekius karo pabūklų ir didelius skaičius karių, padidino uostą, pagerino vokiečių paliktus požeminius oro uostus. Bazėse tūnojo raketos su atomineis užtaisais, iš oro uostų kildavo lėktuvai, irgi apginkluoti atomineis bombomis. Įgulos gyveno gerai, buvo aprūpintos viskuo. Eilinių piliečių bukle niekas nesirūpino, jų gyvenimo lygis pastoviai ėjo žemyn, kol pasiekė 1.5 karto žemesnį, negu Rusijoje. Atvykėliai iš kitų respublikų, daugiausia Baltarusijos, nesugebėjo išlaikyti žemės ūkio, koks buvo prieš karą. Patys vadovai pripažįsta, kad tuose pačiuose Rytprūsijoje, bet Lenkijos pusėje, iš vieno hektaro su rinkdavo 100 centnerių rugių, o sovietinėje — 25 centnerius. Rusiškų kolchozinkai, perkelti į Rytprūsiją, i tvarkingas vokiečių sodybas, nežinojo, ką daryti su dujinėmis virtuvėmis, voniomis, apšvieta, melioracinius kanalus. Žalia Prūsija pavirto didele bala, gražios sodybos apaugo žolėmis.

Istorija

Likimas nustatė prūsus į Vakarų Europos rytinį pakraštį prie Baltijos. Ten, tarp ežerų, pelkių, giliose giriose gyveno mūsų broliai, niekieno nepaliesiti, garbinami perkūnų ir Saule. Iš Vakarų atklydę pirkliai sužinojo, kad gintaro pardavėjai vis dar atsilikėliai, kad jų sielas reikia gelbėti. 1225 metais Laterano suvažiavime popiežius pašventė Prūsų žemę Marijos globai ir nusuntė bei darbo likusius Palestinus vaduotojus gelbėti „netikėlių“. Prie jų prisidėjo kaimynas, Lenkijos kunigaikštis, vėliau Čekijos karalius, kurio kariai išžudė prūsus, gyvenančius Tvankstėje,

pastatė pilį, kurią pavadino Koenigsberg ir „burg“ (karalių miestu). Prūsams į pagalbą atėjo žemaičiai ir prasidėjo kryžiaus karai, tik jau ne Palestinose, bet prie Baltijos jūros. Vėliau į Rygą atplaukė kiti krikščionybės nešėjai ir baltų gentys pakliuvo tarp kūjo bei priekalo. Turėjo progą apsiginti, nugalėjus kryžiuočius 1410 metais, bet progos neišnaudojo. Istorijoje tokių progų būna mažai ir jų neišnaudojimas kainuoja.

Žalgirio mūšis sustabdė karinius veiksmus, bet civilinės infiltracijos nesulaikė. Iškirto šventas girias, vokiečių atėjūnai sukūrė didelius dvarus, žemę perėjo į ateivių rankas. Iš Vokietijos ir kitų kraštų į Prūsiją plaukė nauji atėjūnai, dažnai persekiojami vietinių valdovų ar religinių institucijų — iš Čekijos husitai, iš Prancūzijos hugenotai, iš Rusijos „staravierai“. Koenigsberge pasirodė pirmos lietuviškos knygos. Nusausinę pelkes, ateiviai rado derlingą žemę ir per Karaliaučiaus uostą eksportavo savo bei Rusijos derlių į Vakarų Europą.

1945 metais prasidėjo naujas laikotarpis, visiškai kitoks gyvenimas, vargingas naujiems ateiviams. Maskvos generolai ir admiralai valstybinius išteklius naudojo tik karinių bazių didinimui ir gerinimui, visiškai nekreipdami dėmesio į piliečių padėtį, kol neatėjo perestroika. Iš Vakarų Europos reikėjo traukti milžiniškas armijas. Dalis jų turėjo sustoti Kaliningrado bazėje, kiekvienas laivas buvo prikimstas karių ir jų šeimų. Iškraustius juos ir panaikinus bazes, Žalia Prūsija buvo palikta smarkiai užteršta.

1980-1990 metais Kaliningrado sritis buvo užmiršta, palikta savo valiai. Tačiau jos nepamiršo Europos vadovai, ypač vokiečiai. Suvaržymams sumažėjus, Karaliaučiaus sritį pradėjo keliauti turistai iš Vokietijos. Susikūrė organizacijos padėti Rytprūsiams atstatyti sugriautus paminklus, atstatyti Koenigsbergo katedrą (UNESCO paminklų sąrašas). Finansininkai pradėjo planuoti sukurti laisvos prekybos centrą, panašų į Kinijos Šanghajų. Susikūrė bendrovės atstatyti Koenigsbergo centrą. Į Maskvą vienas po kito plaukė planai. Bet ten tie planai ir užsiliko. Priežastis — revizionizmas. Išgąsdino lenkų ir lietuvių pretenzijos.

Atėjo dvidešimt pirmas amžius. Rytprūsius greit apsupo naujas politinis vienetas

Karaliaučiaus krašto Ragainės lietuviškos mokyklės mokiniai apžiūri jų naudojimui gautą naują aparatą.

— Europos Sąjungos narės: Lietuva ir Lenkija. Jėlcin laikotarpio politiniuose užkulisuose buvo gildinamas klausimas: ar nevertėtų parduoti Kaliningrado sritį rusiškoms ir Vakarų turtuoliams? Tokios padėtyje, kurioje sritis bus netolimoje ateityje, jos vertė, kaip karinės bazės, bus nereikšminga. Iš pakrantės su geras žiūronais saulėtą dieną galima matyti Bornholmo salą, kurioje laikomi NATO lėktuvai.

Tačiau tas neįtikina dabartinio rusų karinio štabo. Rusijos prezidentas, atrodė, sutinka su štabo galvoseną. Putin pirmininkaujant, jau keli mėnesiai, vedami pasitarimai, kaip perorganizuoti Kaliningrado srities administravimą. Jų metu buvo svarstomi keli būdai, bet visi jie baigiasi tuo, kad sritis turi priklausyti naujai Rusijai. Dabar sritis prijungta prie septintos Šiaurės rytų apylinkės. Yra pasiūlymų Kaliningradą padaryti aštuntą Rusijos apylinkę su centro skirtu gubernatoriumi. Dėl geografinės padėties, Kaliningradui bus pridėtas išimtinės padėties statusas, kitaip sakant, bus rusiška kolonija Europos žemyne.

Tokia Maskvos pažiūra į šią sritį kelia nemažai susirūpinimo Europos Sąjungai — jos pakraštyje atsirado votis arti sprogimo. Jau seniai prie Kaliningradą į Europą veržiasi narkotikai, AIDS liga, plaukia nelegalūs pinigai. Maskva skelbia, kad planuoja iki 2010 metų iš pagrindų pertvarkyti srities reikalus. Vokietija tuo netiki, o finansininkai primena apie 35 mili-

jardų skolą, kurią galima būtų perdiskutuoti už įjungimą į būsimą srities ekonominį pertvarkymą. Lietuva, artimiausia kaimynė, irgi galėtų dalyvauti.

Buvęs Kaliningrado laikraščio redaktorius po dešimties metų pertraukos štai ką rašo: „Persikėlus per Nemuną, atsirandanti kitame pasaulyje, tiesiog rojuje. Čia gyvenimas visiškai kitoks, sodai be tvorų, prie namų žydintys daržai, keliai be duobių, kai tuo tarpu Kaliningrade laukai apieisti, paliktos sodybos griūva, pelkės, kiek akys mato“.

DRAUDIMO NUOLAIDA STUDENTAMS

Bendrovė „LTB draudimas“ šį rugsėjį tęsė pernai pradėtą tradiciją dalyti studentams draudimo nuolaidų korteles. Kiekvienas studentas, pasirinkęs Lietuvos taupomojo banko mokėjimo kortelę, kartu gaus „LTB draudimo“ nuolaidų kortelę draudimo paslaugoms.

Turintys šią kortelę, studentai kiekviename Lietuvos taupomojo banko skyriuje ir „LTB draudimo“ atstovybėse gali 40 proc. pigiau apsidrausti medicininės pagalbos užsienyje išlaidas ir 35 proc. pigiau — medicininės pagalbos užsienyje išlaidas kartu su draudimu nuo nelaimingų atsitikimų. Tai nauja kompleksinė „LTB draudimo“ paslauga, pastaroju metu ypač populiari tarp keliaujančiųjų, nes, be gydymo išlaidų, kompensuojama ir žala, padaryta asmeniui nelaimingų atsitikimų metu.

Vairuojantys studentai gali

pasinaudoti 15 proc. nuolaida vairuotojų civilinės atsakomybės draudimui. Kitoms draudimo paslaugoms taikoma 10 proc. nuolaida.

Užsisakyti draudimą studentai gali ir internetu: www.ltbdraudimas.lt. Realus laikas režimu veikiančioje svetainėje galima ne tik apsidrausti su didelėmis nuolaidomis, bet ir patiemis apskaičiuoti draudimo įmoką, nustatyti draudžiamo turto vertę. (Elta)

LITURGINIO ŠOKIO SEMINARAS KAUNE IR ŠIAULIUOSE

Rugsėjo 3-4 ir 7-8 d. Kaune ir rugsėjo 13-14 d. Šiauliuose Gyvenimo ir tikėjimo institutas surengė liturginio šokio seminarus, kuriuos vedė dr. ses. Anna McNeil iš Bostono. Seminaruose dalyvavo apie 100 žmonių iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Kelmės, Šiaulių. Ses. Anna McNeil seminarų dalyviams supažindino su sakralinio ir liturginio šokio istorija, kalbėjo apie šokėjo dvasingumą, maldą per šokį, Biblijos ištraukų choreografiją, Dievo įvaizdžio atradimą šokyje.

* Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nuo šio pirmadienio laikinai uždraudė kiaušius, kiaušienos produktus bei žaliavos importą iš Vokietijos Brandenburgo žemės. Toks sprendimas priimtas, minėtoje Vokietijos žemėje radus kiaušio mario atvežę. (LŽ, Elta)

to gumų, nekaltant jau apie apylinkių grožį, Lietuvos turtingieji veržiasi poilsiauti į svečius kraštus. Ogi jie galėtų sudaryti sąlygas Druskininkams klestėti!

Jau daug metų šis miestelis garsus ne tik savo gydyklomis, bet ir didžiojo Lietuvos genijaus čia įmintomis pėdomis. Taigi ir nusekėme jomis į M. K. Čiurlionio muziejų.

Tai keli kuklos nameliai — senoviškos trobos. Pirmasis dabartinės statybos, bet senojo stiliaus, jaukus, šviesus. Jame vyksta įvairūs, su Čiurlioniu, jo muzika ir menu susiję renginiai, menininkų, muzikų susirinkimai; čia rodomi filmai, skaidrės.

Kitos trobelės jau Čiurlionio laikų. Čia gyvena jo šeima, jis pats čia praleisdavo atostogas, grįžęs iš Varšuvos ar Leipzigo, kur tęsė muzikos studijas. Šiuose nameliuose, be gražiai sutvarkytų asmeniško daiktų ir baldų, pasidžiaugiau Čiurlionio paveikslų reprodukcijo-

DRAGAS, 2001 m. spalio 19 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Kad neliktume beraščiai

Tebegyvename JAV Lietuvių Bendruomenės aukso jubiliejaus, LR Seimo ir JAV LB komisijos posėdžių, LB XVI Tarybos antrosios sesijos eigos prisiminimais. Kas turėjo progos, išlausė pranešimų, diskusijų, nutarimų ir paplojo, kai buvo priimtos rezoliucijos. O kad ne viena rezoliucija buvo priimta — abejoti netenka. (Lietuvių visuomeninėje veikloje tai „būtinybė“, nes, susirinkimui patvirtinus rezoliuciją, galima ją padėti į stalčių ir pamiršti iki busimo suvažiavimo...)

Kol kas tų nutarimų-rezoliucijų turinys nepaskelbtas visuomenei, tad komentuoti nėra prasmės. Dėmesį patraukia kitas, iš esmės pagirtinas, reikšmingas, daug kartų pabrėžtas LB XVI tarybos suvažiavime: artimas tarpusavio bendradarbiavimas ir apskritai komunikacija tarp Krašto valdybos, jos apimtyje esančių tarybų, apygardų bei apylinkių vadovybių. Nors konkretūs susitikimai ir posėdžiai dėl to ar laiko stokos neįvyksta, tačiau telefoniniai pasitarimai, susižinojimas elektroninių laišku pagalba ir kitomis moderniomis priemonėmis yra gyvas, dažnas, sėkmingas.

Ir gera girdėti, kad mūsų lietuviškoji veikla moka pasinaudoti moderniosios technologijos pasiūlomis. Svarbiausia, kad ne vien jaunesnieji bendruomenės nariai, bet ir vyresnieji jos šulai naudojami kompiuterinėmis priemonėmis taip lengvai, lyg riešutus krimstų... O ką jau bekalbėti apie jaunimą, kuris dar ryžtasi užsiangauzoti lietuviškai veiklai — jiems bendradarbiavimas, pasinaudojant moderniaja technologija, yra taip natūralus, kaip oro įkvėpimas ir iškvėpimas... Net tenka išgirsti teigimus, kad iš esmės nereikalinga lietuviška spauda (ypač jeigu ji kelias dienas pavelduoja dėl pašto paslaugų nenuoseklumo), juk galima viską sužinoti, nutarti, pranešti elektroniniu laiškelio. Nereikia net knygų — kam pirkti ir varginti smegenis skaitymu, jeigu galima kompiuterio ekrane jų santrauką perskaityti. Antra vertus, rašinėti laiškus ar kitą informaciją kompiuteriu nepalyginamai lengviau, nes galima apsieiti be lietuviškų ženklių. Visos nosinės, „paukštiukai“ ir brūkšneliai pranyksta amerikietiškos technologijos labirintuose, tad, ko gero, ir lietuviškųjų mokyklų mokytojai be

reikalo dvejetus už klaidų diktante raše dydesnį ir majame amžiuje tos klaidos jau nebeturi reikšmės.

O čia ir glūdi tas pavojingas klausimas: „senoviškosios lietuvių kalbos išlikimu, grynumu, tikslumu. Kiekvienas ieškome būdų sutaupti bent krupelytę lietuvių kalbos, kad būtų lengviau, greičiau, patogiau. Skubame ir skubame, nusiskundami lietuvių kalbos, kantrybės neturėjimu visokioms „senoviškosios lietuvių kalbos“ problemoms“. Nuo pačių aukščiausių mūsų visuomenės veikėjų, iki eilinių žmonių, bėgime į prieką su kasdienybės pilkuma, įsisukame į greitąjį gyvenimo tempą (net tuomet, kai „skubame į niekur“) ir nekantriai numojame į viską, kas net mėgintų mus sustabdyti.

O vis dėlto... Ar gali keli trumpi, skubotai ir netiksliai kompiuterio klavetūroje sukalta sakiniai užimti tą pačią svarbą lietuvių kalbos kultūroje, kaip rašytas, spausdintas žodis: knyga, laikraštis, žurnalas. Kaip gali mazame ekrane švystelėjusių eilučių rikiuotė lygintis su gražiai išleista knyga, kurią malonu į rankas paimti, megautis jos turiniu, verčiant paslapius bet kurioje vietoje, bet kurio laiku, be jokių ypatingų „pagalbinų priemonių“ — pasi-
naudojant tik pačiu natūraliausia įrankiu: savo protais.

Ar likime beraščiai, tautai, naudodamiesi savo komunikacijai tik „nuogomis rankomis“, be jokių lietuviškų ženklių, nesiskiriančių nuo bet kurios kitos kalbos rasybos? O gal pradėsime skolintis iš lenkų kalbos pagalbinį raidį, kaip buvo daroma pirmuosiuose spausdintuose lietuviškuose raštuose, kai užuot š buvo rašoma sz, o z pavaduodavo cz? Kaip žinosime, tikrai užsime pavarde, krašto vietovardį, įstaigos pavadinimą, jeigu išjungsime lietuvišką raidyną?

Kai kas sakys, kad dabar galima įsitaistyti kompiuterių programas, kuriose yra visi ženklai — taigi ir lietuviški. Bet kiek žmonių tokias programas įsitaistys? Dažniausiai kompiuteriai perkami kitiems tikslams, ne specialiai lietuviškai veiklai ar susižinojimui, tad įsigyti lietuvišką raidyną pirmenybių nedaug.

Idomu, ar apie žalą lietuvių kalbai, besidžiaugiant moderniomis susižinojimo bei informacijos priemonėmis, įrašyta LV XVI tarybos rezoliucijoje?

kažką užsirašinėjančius. Mus visus supa tyliai skambanti Čiurlionio muzika.

Kad tie seni namai buvo sunkte prisisunkę muzikos, rodė prie pianino kabanti dienotvarkė.

Bus daugiau

Užeigos „Pasaga“ kieme

ŽVILGSNIAI

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr. 13

Pilkakailės, nutriuodę Čikagos voverės prieš ją būgų lyg „bag-ladies“. O ji tokia gražutė... tokia vargšytė... Nors imk ir išdaužk tą langą!

Prieš pat Druskininkus stovėjome užkast vieną tų patrauklių pakelės užėigų vardų.

„Pasaga“

Man ši užeiga atrodė geras pavyzdys, kaip Lietuvai prisivilioti daugiau turistų. Aplinka — ūkininko kiemas pristatytas dailių, senoviško stiliaus trobelių. Kiekviena jų su praktiška paskirtimi: čia didelė pirtis, čia maži namukai ant ratų — pernaktoti svečiams ar vasarotojams; visur gėlėmis marguota darželė; stovi baltai nudažytos vežėčios, įvairūs

ūkio padargai; už tvoros net raguota mama ožka su linksniuotais ožiukais! O vaikams sūpynės — lenta per mėsą per statinę. Susirask draugą, eisk ir linguok! Ką mudvi su pusbrolio žmona ir padarėme, vaikystei prisiminti.

„Pasagos“ vidus gana ištaigingas. Nors senojo stiliaus, bet nauji, šviesaus medžio baldai, ir sienos, ir laiptai. Bet mums geriausiai patiko užkandžiūti kieme. Čia staliukai iš didelių tikrų kelmų, kėdės iš mažesnių. O kad lietuvis neužlytų ar saulė nekeptų — šiaudinės pastogės su žirgeliais sėdėdami, ir prisivalgėm, lengva spėti ko, aišku — Džukijos grybų, žaliuokių.

Išvažiuodama pasiėmiau spalvotą, nuotraukom išpuostą, trimis kalbomis (lietuvių,

anglų, lenkų) išrašyta „Pasagos“ lankstinukas: „„Pasaga“ gali pasiūlyti... ko nerast miestė... skanus maistas, komfortabili nakvynė... rusiškos pirties malonumai... „Jei ne tas „komfortabilus“ barbarizmas, žymėčiau „Pasagą“ penkiomis žvaigždutėmis. Taip pat norėčiau žinoti, kuo malonesnė rusiška pirtis už lietuvišką?“. Žvilgnis į Druskininkus

Įvažiuojant į miestelį, paglvojau, kad štai savo gyvenime būsiu aplankius du druskininkus: Austrijos Salzbūrge ir Lietuvos Druskininkus! Nuo seniausiu laikų druska žmonijai brangiausias mineralas, todėl ir jos vardas miestams, esu tikra, buvo garbė.

Lietuva, neturėdama savų druskos klotų, ją gabendavo iš kitur. Jau 8-11 a. didelis prekybos druska miestas buvęs vikingų valdomas Trusas. Spėjama, kad žodis druska ki-

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
el. paštas: biciulyste@aol.com

Bičiulystė. Nr. 22.

„AŽUOLIUKAS“

Marija Remienė ilgai suko galvą, kaip, kokia proga pasiūlyti vieną iškilusių Lietuvos berniukų chorą „Ažuoliukas“. Ne tik pasikviesti, reikėjo sugalvoti, kaip surasti pinigų apmokėti kelionės, nakvynės, maitinimo išlaidas. Tiptelėjusi mintis pasiūlyti „Ažuoliuką“ artėjantiems LB 50-mečio paminėjimui surado purią dirvą — pritarimą LB pirmininko A. Gečio asmenyje. Tiesa, buvo prieštaraujama, gana primityviai mąstanti (žinia, visada yra žmonių, kurie prieštarauja, kad tik prieštarauti, nes ne jie, o kitas sugalvojo!), tačiau nugalėjo sveikas požiūris ar net mąstymas. Gerai, kad Lietuvos fondas paskyrė dalį pinigų. Kai pagalvojai, kažkada iš nedidelės idėjos kurti tokį fondą, šiandien jis didelis, išaugęs, dvidešimt milijonų siekiantis. Tuos milijonus sušė eiliniai lietuviai — dolerių po dolerio dedami, aukodami ne kam kitam, bet lietuviškos išlaikymui, testinimui. Visi galime būti dėkingi vieni kitiems — daugiau ar mažiau aukojusiems, o ypač tam pirmajam dešimtui, suaukojusiam po tūkstantį dolerių, kad fondas įstatytų tikrą fondą ir turėtų įstatinį kapitalą — pirmojo būsimosio milijono pagrindą. Galima džiaugtis, kad tie pinigai, kurie buvo išskirti apmokėti bent daliai „Ažuoliuko“ choro kelionės išlaidų, atitiko paskirtį — lietuvių.

Kai po didelio ir sunkaus organizacinio darbo visas sustojo į savo vietas, ar „Ažuoliukas“ uždainavo Maria gimnazijos scenoje, daugeliui žiūrovų suvilgo akyse ašaros — taip subtiliai, taip jautriai dainavo vaikai! Tada tari mintyse: „Ačiū, Marija, kad viską iki galo ištempė, nepaisant skaudamos kojos, nepaisant skausmų, kuriuos kasdien malšinate vaistais. Nepaisant visokių pelynų ar nepelynų pagyrimų, priekaištų. Ačiū, kad toks perliukas „Ažuoliukas“ atsirado čia, Amerikoje ir tapo švente, kuri šiandien yra su mumis“.

Vytautas Miškinis:

— Sveikinu. Nuoširdžiausiai džiaugiuosi susitikusi čia, Amerikoje. Kaip dabar gyvenate Lietuvoje?

— Gyvename gerai. Jei mes gyvi, esame scenoje — gyvename! Nenoriu būti verkšlenčiu. Jei esi scenoje, esi jaunas. Jei pasenai — neik į sceną. Laimingi, kad dainuojame.

— Kada pirmą kartą „Ažuoliukas“ išvažiavo į kapitalistinį pasaulį, tuo metu taip vadinamą, užsienį?

— Išvažiavo 1988 metais. Į Vakarų Vokietiją.

— Koncertai Austrijoje, kur tokia aukšta vaikų chorų kultūra? Kaip jus priėmė?

— Linzas priėmė gerai. Mat, tai, priklauso nuo kokybės. Visur, jei yra kokybė, priima puikiai.

— Ar sunki kelionė Amerikoje?

— Sunki dviem požiūriais — kiekvienas miestas reikalavo savo repertuaro. Mes atvežėme labai platų repertuarą. Negana Amerikos, dar ir Kanada su savo kitais kūrinių. Stabdis geram pasirengimui — platus repertuaras. Reikia daugiau pasitikėjimo chorvedžiu, dirigentu. Pasitikėjimo tuo, ką kvieti. Jei chorvedys, muzikantas pakankamai išsilavinęs, jis žino, ką galima atvežti. Kada ir kur mes publiką auklėjame, jei ne scenoje? Man sako — mūsų publika nesupranta. Aš sceną statau aukščiau už politinius dalykus, už tautines vertybes. H. Perelšteinas sakė: „Aš esu daltonikas nacionalizmui ir vieno meno viršenybei prieš kitą meną. Kiekvienas menas yra unikalus“. Man tai yra gyvenimo credo.

— Sutinku, kad reikia šimtaprocentinio pasitikėjimo. Tačiau kartais reikia žinoti, kur ir dėl ko dalyvauji. Ar ne taip?

— Be jokios abejonės. Kai dalyvauji tokiam renginyje, kaip šiandien, ar kokiame politiniame spektaklyje, tada galima vieną kitą pageidavimą išreikšti.

Šiaip UNESCO konvencijomis yra uždrausta vaikams įtraukti į politines intrigas ar religinių konfesijų veiklą, aš jau nekalbu apie reklaminius dalykus, kaip tabako ir panašiai. Yra tam tikros ribos, kurių nereikia peržengti. Todėl ne visur aš sutinku dalyvauti, nes atstovauju vaikams ir ne visuomet tas yra etiška, net iš kviečiančių pusės. Norėčiau, kad būtų išlaikomos etinės ir etikos normos. Jei esi muzikantas — duok galimybę parodyti ką tu pats manai, kas yra svarbiausia. Nespėti į rėmus. Kitas dalykas — koncertų intensyvumas, laiko juostos skirtumas.

— Ar malonu susitikti buvusius studentus kitose šalyse?

— Malonu, ir net labai. Dar

„Ažuoliukas“ koncerto metu.

Jono Kuprio nuotrauka.

maloniau, kai žinai, kad tas buvęs studentas dirba savo profesijoje ir stengiasi pasiekti aukštumas. Sėkmės jiems visiems.

— Pačiam ir choristams kuo geriausias kloties visur.

Marija Remienė. JAV LB KT pirmininkė.

— Kodėl prašiau lietuviško repertuaro? „Ažuoliukas“ buvo kviečiamas specialiai LB 50-mečiui. Ne jau ta, tokia mums svarbia, proga turėjo klausyti anglų, žydų, prancūzų ar rusų kalbomis skambantių kūrinių? Argi blogai, kad choras, pagerbdamas mus, išsivijęs lietuvių, dainavo lietuvių liaudies ar vyresnės kartos bei šiuolaikinių lietuvių kompozitorių dainas? Ar suprantu, kad mes visi bėgome iš Lietuvos nuo artėjančių rusų? Tik dabar išvedžiojama — buvo geri rusai ir buvo bolševikai. Tada mes žinojome — nuo rusų! Kokius priekaištus išsakyti man išsivijęs žmonės, jei choras uždainuotų rusiškai ar rusų autorių dainas? Aš gerai suprantu, kad choro istai, ir ypač vadovas Vyt. Miškinis, norėjo atskleisti choro visapusiškumą. Manau, kad nepaprastą choro muzikalumą, susiklausymą atskleidė Vyt. Miškinio sukurta dainos ar gal giesmės rugsėjo 11 dienos tragedijos New Yorke aukų atminimui. Kažkas nepaprasta tuose kūriniuose, kur dainininkai, tarsi simfoninis orkestras, galėjo imituoti ir aimaną, ir šurmulį, skausmą... Man paliko neišdildomą įspūdį. Sutinku, kai kitą kartą atvyks toks choras, turintis pasaulinį pripažinimą, galima pasitikėti jo vadovu ir leisti pačiam rinkti repertuarą. Be abejo, ir dabar pasitikėta, tik proga buvo kita. Tai nebuvo eilinis koncertas. Manau, kad toks choro

koncertas pateisino ir jo pakvietimą. Tai buvo LB 50-mečio, ką rodė ir specialus užrašas scenoje.

Buvę „Ažuoliukai“ — šiandieniai „Ažuoliai“, gyvenantys Amerikoje

Pilnoje salėje susirinko gana nemažas būrys ir trečiosios bangos lietuvių. Pirmasis, sušukęs „bravo!“ dainorėliams — buvęs „Ažuoliukas“, dabar gyvenantis JAV — Antanas Sereikis.

— Kiek metų dainavai „Ažuoliuke“?

— Dešimt: nuo 1964 iki 1974 metų.

— Kaip pasikeitė choras?

— Sakytum, subrendo. Dėminuoja kitokia spalva — nauji šiuolaikiniai kūriniai. Kokį gerą ketvirtadalį programos sudarė tie kūriniai, kuriuos ir aš dainavau. Taip, tai mūsų klasika. Ką pastebėjau, kad dabartinio „Ažuoliuko“ atlikimas to paties, mano žinomo, repertuaro yra žymiai įdomesnis. Vyt. Miškinis nuspalvino kita, ryškesne spalva tuos kūrinius.

šios aukštesniosios muzikos mokyklos ir Muzikos akademijos.

— Ką davė Tavo asmeniniam gyvenimui dalyvavimas „Ažuoliuke“?

— Man H. Perelšteinas buvo kaip antras tėvas. Jis gal davė daugiau nei mano tėvai. Kodėl? Didesnę laisvo laiko dalį praleidau „Ažuoliuke“. Jis tiesiog žinojo kiekvieną vaiką, kuo tas gyveno, kuo kvėpavo — repetuodavome keturis kartus savaitėje. Bendravo ne tik repeticijoje. Jis mokė mus kultūringo elgesio, kaip bendrauti su kitais žmonėmis, kaip pateikti save, kaip kitus vertinti. Ir aš matau, kad Vytautas Miškinis daro tą patį. Ir gal net daugiau. Mano visas gyvenimas buvo susijęs su muzika — nuo penkerių metų lankiau muzikos pamokas. Mano tėvai buvo labai vieningi ir jie norėjo, kad tėsčiau savo muzikinį išsilavinimą. Tiesa, gal penktoje ar šeštoje klasėje nebenorėjau lankyti choro. Nieko nenorėjau. Bet tėvai buvo labai tvirti, nenusileido ir aš galu šian-

Buvę „Ažuoliukai“ (iš kairės) Ainis Kiškis ir Alfridas Gibavičius.

— Sakoma, kad geras mokytojas pralengia savo mokytą. Tad šiuo atveju, tikrai tai galima teigti?

— Tikrai taip.

— Pirmasis salėje sušukai „bravo“?

— Nuskambėjo pirmieji akordai mane taip paveikė, atsirado jaudulys krūtineje, tumulas gerklėje, ašaros akyse. Nemoku apsaityti, koks jausmas buvo. Juk mano dielė gyvenimo dalis susijusi su „Ažuoliuku“, daina. Daina, kaip susirgimas, neturi kur be jos dėtis. Prasmingas laisvalaikis buvo susijęs su choru, staiga tu užaugai ir lieki už vaikų choro durų. Taip 1979 metais „Ažuoliuko“ vyresnieji susiorganizavo į „Ažuoliukų“ vyrų chorą. Vyt. Miškinio nebuvo „Ažuoliukų“ chore. Tam chorui vadovauti pradėjo buvęs „Ažuoliukas“ Vakaris Lopas. Vėliau iš „Ažuoliukų“ susikūrė, spėjęs greitai išgarsėti visame pasaulyje, mišrus choras „Cantemus“.

— Kaip, ar V. Lopas išsivedė iš „Ažuoliuko“ choro dalyvis?

— Ne, ne nebetilpo visi norintys dalyvauti. Dar vienas dalykas, kad vyrų chorui nėra tokio plataus repertuaro pasirinkimo, kokį turi mišrus choras. Į „Cantemus“ pritraukėme vokalistus iš Tallat-Kelp-

bai, kad yra, kad rengiami tokie svarbūs dalykai. Būtų gerai, kad dar kartą atvažiuotų „Ažuoliukas“ ar koks kitas aukšto meninio lygio kolektyvas.

Arvydas Reneckis — AL TV atkūrėjas.

— Chore dainavau labai neilgai — gal kokioje antroje ar trečioje klasėje pradėjau ir dainavau iki balso keitimosi (mutacijos), septintos klasės. Mano mokytojai buvo Hermanas Perelšteinas, vėliau — Vakaris Lopas. Vyt. Miškinis, pradėjo vadovauti choro stovyklose.

— Arvydai, matai, klausai dabartinius „Ažuoliukus“ ir kuo jie skiriasi nuo tavo laikmečio — apranga — trumpos kelnės, palaidinė ir vašeliu nerta balta balta apykaklė, ar dar kuo nors?

— Tada man ta apranga nieko netrukdydė — didžiavausi, kad galu ją dėvėti ir eiti į sceną! Atrodo, kad „Ažuoliukas“ niekuo nesiskiria nuo mano laikų. Repertuaras — pusė pirmos dalies žinai mintinai ir galu dainuoti kartu. Ką ir dariau mintyse. Gal dabar dar subtiliau dainuoja vaikai.

Idomu, kad sutikau buvusius choristus, su kuriais teko ir man dainuoti kartu. Matau — Virgis Kaukėnas! Klausiu — ką tu čia veiki? O jis man atsako — dainuoju! Matai, kokia didelė jėga daina, kokia didelė jėga „Ažuoliukas“!

— Kokie tau jausmai verda, kai klausaisi choro — sugrįžki, jaunyste?!

— Ne, nebegrįš niekada! Didžiujosi, kad dainavau. Žinai, net ašarą išspaudė prisiminimai, kad ne taip seniai ir tu, kaip tie vaikai, akis į vadovą irėmė, seki kiekvieną jo mostą! Idomu ir tai, kad antroje dalyje — šiuolaikinių autorių kūrinių, kurių klausaisi susidomėjęs. Vyt. Miškinis, T. Leiburas.

— Kaip prisimeni tą laikotarpį, kada dainavai? Daug koncertavote, važinėjote?

— Tuo metu mes mažai važinėjome su koncertais. Prisimenu, važiuojome į Maskvą. Labai stipriai repetavome. Vėliau ruošėme dokumentus į Prancūziją. Rinkome balus tai kelionei.

— Kas tie balai?

— O, balai tai buvo viskas: lankomumas, natų mokėjimas, muzikinių diktantų rašymas, drausmė. Ne viskas man labai gerai sekėsi. Nepatiko muzikos teorijos pamokos, kurios buvo kaip kietas riešutas, mat, reikėdavo balsu atkartoti paskambintą melodiją. Aš jose kartais „prašaudavau“...

— Idomu, juk taip buvo lavinama muzikinė atmintis!

— Taip, taip. Visi šie dalykai buvo įvertinami balais. Jų suma lemdavo, kas geresnis ir pirmesnis, o kas paskesnis... Viskas buvo kontrolyje. Matyt ir šiandien ši sistema egzistuoja, nes mano gimnazių vaikai dainuoja „Ažuoliuke“ ir jie neatvažiuoja — matyt, duotas ribotas vietų skaičius, tad nulėmė „balai“.

Ko gero, pritrūko...

— Praėjo nemažas laiko tarpas ir dabar po eilės metų gali viską vertinti kitaip. Ką tau davė dalyvavimas „Ažuoliuke“, kaip žmogui, asmeniškai?

— O, labai daug! Vienas toks pavyzdys: mus versdavo eiti į filharmonijoje rengiamus simfoninius koncertus, dalyvavimas buvo būtinas.

— Ne kartą esame sėdėję pustuštėje salėje. Tada atrodo kančia... Tačiau šiandien aš galiu klausytis simfoninės muzikos ir manau, kad puikiausiai ją suprantu, ar net mėgstu. Dabar pateisinu mūsų „kankinimą“ — jis davė puikius pagrindus muzikiniams išsilavinimui ir daugelis mūsų, nors ir netapo muzikais, bet igavo platesnį supratimą. Na, dar vienas svarbus momentas buvo drausmė. Jokių vėlavimų į pamokas. Jokių vėlavimų į koncertus. Mus mokė parengimui.

Mano brolis Raimondas, porą metų vyresnis už mane, buvo gyvensnis vaikas. Jis dainavo chore, o aš nuėjau pasukui. Jam ta drausmė davė, ko gero, labai labai daug. Jį sučiupdavo tėvai ir reikalaudavo lankyti repeticijas. Kasdien po pamokų — fortepijonas arba dainavimas. Be svarstymo. Buvo privaloma. Galų gale „Ažuoliukas“ ir jo vidaus reikalavimai — drausmė, tvarka, pareigingumas padėjo broliui išvengti jo amžininkų likimo — kolonijos (vaikų pataisos kalėjimas). Šiandien mano brolis — daktaras, medicakas.

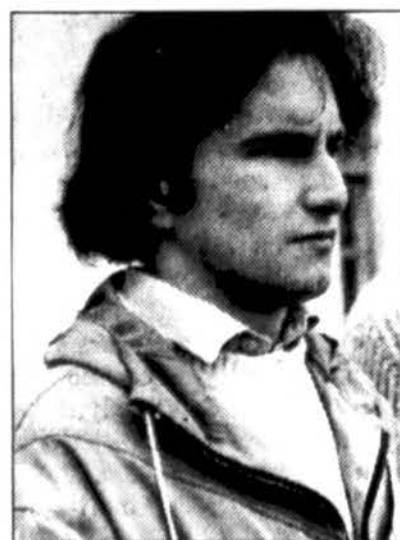
— Kas šeimoje palaikė ar pastūmė idėją būti „Ažuoliuke“? Mama, tėvas?

— Visa šeima buvo tik „už“. Gal daugiau dėmesio skyrė mama.

— Tokios demokratijos, kaip matome čia, Amerikoje, Lietuvos vaikai neturėjo — tėvai numatė ar nujautė vaiko talentą ir „stumdavo“ jį ten ar kitur, kur galėjai tą talentą vystyti. Su manimi taip elgėsi mano tėvai ir aš savo vaikus „stumiau“. Ir jei pradėdavai ką lankyti, tai jau viduryje mokslo metų tau niekas neleidavo mesti. Drausmė. Gal gerai, kad nebuvo tokios demokratijos, kaip matome čia: „Ar tu norėsi šokti, ar tu norėsi dainuoti, ar karate užsiminėti, ar lankyti kokį kitą būrelį, ar nieko nenorėsi?“

— Ko gero taip. Man nepaprastai daug davė dalyvavimas, gal net gyvenimas „Ažuoliuke“. Drįsčiau pasakyti, kad „Ažuoliukas“ buvo ir yra gyvenimo būdas. Tėvai įstatydavo į vėžes, o vėliauėjai pats.

Šiandien esu tiesiog sužavėtas. Atsirado galimybė išgirsti. Pasaulyje mažai tokio lygio chorų. Visapusiškai išlavinti vaikai. Atvažiuo tik branduolys. Puiku, kad LB turi tokias galimybes kvesti nemažą būrį atlikėjų, aišku, padedami LP, tiksliau, JAV lietuvių, kurie ir suaukojo šiam fondui pinigus, kad galėtų vėliau juos panaudoti Nukelta į 5 psl.

Vytautas Miškinis (iš kairės) ir Darius Polikaitis, viršuje: V. Miškinis — pradedantis dirigentas.

„Ažuoliukui“ diriguoja choro įkūrėjas Hermanas Perelšteinas. Po dirigento plaukai: Arvydas Reneckis, viršuje A. Reneckis dabar.

Bičiulystė

„ĄZUOLIUKAS“

Atkelta iš 4 psl.

tiems patiems lietuviams ar jų vaikams, ar...

Kai H. Perelšteinas išvažiavo gyventi į New Yorką, visi kalbėjo, kad „Ąžuoliukas“ sunyks ir sužlugs. Bet jis sau ruošė pamainą, buvo iš anksto numatęs Vytautą Miškinį ir perdavė vadovavimą chorui į jo rankas. Ir neapsiriko! Vytautas — jo augintinis, ir jis puikiai išlaiko tą discipliną, kurioje ir pats užaugo.

— Ką nori jam ir chorui palinkėti?

— Toliau ir tik taip pat!
— Turiu viltį, kitą kolektyvą, kurį reikėtų parodyti ir amerikiečiams, pasikviesti pasaulio, dabar jau Europos čempionus — sportinių šokių ansamblių „Žuvėdrą“. Kaip tau atrodo?

— Būtinai. Būtų viršūnė! Tik reikia susieti su koku nors amerikiečių gyvenimo momentu, kad kuo daugiau amerikiečių juos pamatytų. Būtų kažkas nepaprasto!

— Matai, jie beveik visi yra studentai, moksleiviai. Kelio nei pinigų — nė pro kur. Reikia fondų paramos, kad tokios grupės koncertas taptų įvykiu. Pokalbiai vyksta su vadove S. Idzelevičiene. Pirmą klūtis — finansai.

— Būtų nepakartojamas renginys net lietuviams!

Alfredas Gibavičius

— „Ąžuoliuke“ dainavau dešimtmetį, nuo 1973 iki 1982 m. Sunku vertinti, ar yra skirtumas tarp mano laikotarpio ir dabartinio dainininkų. Gal daugiau emociniai dalykai riša, nei koks palyginimas.

— Ar neišspaudė ašaros?

— Be jokios abejonės — jau daina susitikimas su savotiška savo paties praeitimi, tarsi matai save dainuojantį ten, vaikų tarpe. Pavydo jokio. Pagirtina, kad vadovas sugeba išsaugoti tradicijas. Tos pačios liaudies dainos skamba kaip naujos ir tuo pačiu puikiai žinomos.

— Ar veteranų tarpe sutikau pažįstamus?

— Gal koks penketas. Kiškis, Kaukėnas. Visi kiti — vėlesnio laikotarpio.

— Kaip patekau į chorą? Atsitiktinumas. Mokykloje buvo atranka, gal mano garsas iš plačios krūtinės sklido garsesnis, — juokiasi Alfredas.

— Ar buvo toks laikas, kai nenorėjai dainuoti?

— Be abejo. Paauklystė. Niekas manęs nevertė. Atsilaikiau pats prieš save — juk kitai draugai dainavo! Choras buvo tvirtesnis.

— O mama, ar neturėjo įtakos tavo dainavimui (Alfredas) — Lietuvos operos primados Gražinos Apanavičiūtės stūmus?

— Gal kokių momentų ir buvo, labai trumpai. Bet niekada nevertė. Paties apsisprendimas.

— Kas tau buvo „Ąžuoliukas“?

— Gyvenimas. Man H. Perelšteinas davė daugiau nei mano tėvas. Čia nedainuoju. Negaliu pasakyti, ar ieškosiu kur dainuoti.

Ainis Kiškis. „Ąžuoliuko“, „Ąžuoliuko“ choro dainininkas, administratorius.

— Kiek metų dainuojai „Ąžuoliuke“?

— Trisdešimt dveji.

— ... kiek pačiam metų?

— Keturiasdešimt.

— Kas tiek metų išlaiko chore, neišėjai kitur?

— Tie įgūdžiai, kurie nuo vaikystės, bendravimas su kolegomis duoda savotišką pe-

ną. Aš nesu vyriausias chore, tik trečias pagal senumą. Yra ir vyresnių. Bet juo toliau, tuo sunkiau suderinti šeimos gyvenimą, kitus interesus, repetitijas, kurių ypač padaugėja prieš tokias keliones. Kartais lieka tik darbas. Kiekvieną kartą, kai yra rimtos programos, angažamentai, gastrolės, jos suteikia džiaugsmo ir noro tobulėti. Nors ir kartojas mūsų repertuaras, bet dažniausiai tai klasika, kuri patikrinta laiko. Taip atsiranda galimybė tobulėti — kai kurias dainas dainavome prieš dešimt, gal penkioliką metų.

— Porą žodžių apie pirmąjį mokytoją H. Perelšteiną?

— Apie jį parašyta knyga ir taip trumpai kalbėti būtų nepagarbu.

— Amerikiečiai klausia — tu ilgiesi jo ar jos?

— Taip paprastai atsakyti būtų labai pigu, banalu... H. Perelšteinas buvo didelis žmogus. Mes visada jį prisimename. Ne tik prisiminimas, bet ir pagarba tam žmogui, kuris mus išauklėjo. Mes pasidavėme dėkingam, žmogiškam auklėjimui. Pasidavėme jo auklėjimui. Ir šis žmogus mūsų gyvenime paliko ryškų pėdsaką.

Kalba muzikai

Darius Polikaitis. „Dainavos“ choro vadovas.

— Koks išpuolis?

Darius ilgai ir užkrečiamai juokiasi. Klausia: ar tu ir ma-

nuo juoką užrašysi?

— Pamėginsiu! O jei rimtai, tai ar puiku, kad išgirdome „Ąžuoliuką“ Amerikoje?

— Ačiū Dievui, kad atvažiavo, kad dainavo. Ar turiu viltį turėti tokį chorą? Kalbėti apie tokį lietuvių chorą? Kaip čia pasakyti. Mes darome, ką tik galime. Dirbame, geriname savo chorą. Tobulėjame. Man asmeniškai sekasi gerai su choline veikla. Tikrai siekiame tobulumo. Būna, kad jau lyg ir pasiekėme, kad tobulinome, lyg stabtelėjome. Tada ir vėl kimbame, kad tik nestovėti vietoje. Ir aš negalvoju apie tokį ar kitokį lygį. Tiesiog noriu tobulėti. Apie „Ąžuoliuką“? Pagarba Lietuvai. Pasididžiavimas Lietuvai. Gerai, kad važiuoja į Salt Lake City. Gerai, kad atvažiavo. Gerai, kad yra dar viena gera proga garsinti Lietuvos vardą. Sutinku, kad turi atvažiuoti tik patys geriausi, tačiau negalima uždaryti durų, tiems, kurie nori ir gali patys savo lėšomis atvažiuoti, kad nenutruktų bendravimas. Aišku, pirmiausia reikia žinoti, kaip atsirinkti.

— Turbūt sutiksi, kad profesinis menas — mokykla. Kiekvienas saviveiklinis kolektyvas, kuris veržiasi į Ameriką, beldžiasi, siunčia M. Remienio faktą po fakso, kainuoja mūsų energiją ir mūsų išteklius. Aš asmeniškai tikrai nelenkau kiekvieno koncerto. Einu tik pasirinktinai. Gerų kolektyvų yra ir mūsų tarpe. Galų gale yra ir Amerikos meninis gyvenimas, kurį idomu pažinti. Juk viskas kainuoja pinigų. Tad ar ne geriau rečiau, bet aukščiau, t. t. aukštesnės prabos meninį kolektyvą kvieisti?

— Žinoma, visų išteklių riboti. Aš tik galvoju, ar tą pasirinkimą gali nuspręsti keli žmonės. Juo mažiau žmonių daro sprendimą, tuo galima didesnė klaida. Sprendimas nebus gerai apgalvotas. Iš kitos pusės, kurie daro tuos sprendimus, turi sunkumą — kaip surinkti tas nuomones į

vieną susitikimą — aptarimą. Kartais iš praktiškos pusės sunku surinkti nuomonę, bet kalbėtis reikia. Gal galima ir telefonu aptarti.

— Ko pasigėdai choro repertuare?

— Pasaulinių kūrinių — modernesnių kūrinių. Tas choras turi platų repertuarą ir gali mums parodyti. Ir mūsų publikai reikia mišinio. Reikia publiką patenkinti ir paauglėti. Jei mokai raides, turi mokytis ir skaityti. Kiekvienas aukštesnis menas yra kaip auklėjimas, tobulėjimo siekimas.

Alvydas Vasaitis. Lietuvių operos Čikagoje dirigentas.

— Aukščiausio lygio choras! Vertinu pagal muzikinį lygį. Klausiau Vienos berniukų chora, paliko išpuolį. Nežinau, ką Vyt. Miškinis vaikams padarė. Muzikalumas! Vienai savo choristei sakiau — jei mano choras išmokyti taip pianissimo dainuotų, tai aš numirčiau. Ji man atsakė — ilgiai gyvensi!...

Maestro Alvydas Vasaitis.

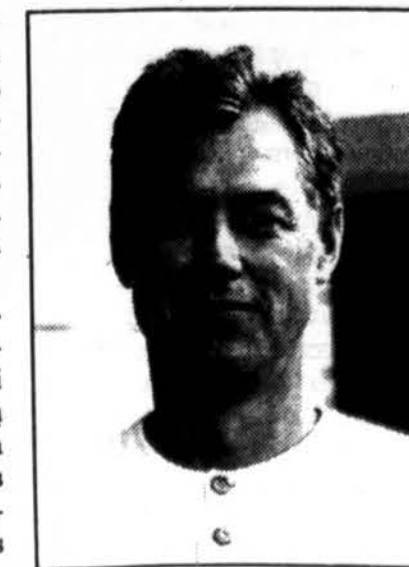
Natos iškelimas, sklendumas. Niekur netaikė vienos natos lygiai. Buvo crescendo ar diminuendo. Žinau, kad chorisai — dvylikamečiai ar jauni. Stebiuosi, žaviuosi — per mažai pasakyti „Ąžuoliukas“ ne tik ansambliu, bet ir gyvenimo būdas. Kitaip to meno nepasieksi. Tai tradicija. Tegul tęsia toliau.

Žinau daug tokių ansamblių Lietuvoje. Ne tik mes turime juos matyti. Blogai, kad ir mūsų darbas nėra pristatomas plačiau. Štai mūsų lietuvių opera net nesiskelbia amerikiečių žiniasklaidoje! Tuo tarpu amerikiečiai eina, i opera, nesupranta itališkai, bet eina, skaito titrus, klausos ir supranta. Ar mes to negalime padaryti? Spausdiname operos veiksmų turinį anglų kalba. Reikia skelbti.

Pas mus dažnai atvyksta Mūza Rubakytė. Jos koncertai irgi yra tam tikra viršūnė ir mokykla.

Aš už kuo glaudesnį bendravimą su Lietuva. Buvau pirmutinis, kuris važiuavo diriguoti į Lietuvą. Gavau pylos, kad dirigavau už pinigus. Na, kokie ten pinigai? Lietuvoje turiu daug pažįstamų, tikrai draugų — dirigentas Vyt. Viržonis, visi Domarkai, pažįstami asmeniškai.

Palinkėčiau LB KT kuo daugiau profesinių kolektyvų pakviesti į JAV, kuo daugiau tokio lygio kolektyvų, rodyti

Antanas Sereikis (pirmas iš kairės II eil.) — „Ąžuoliuko“ dainininkas — ir dabar.

Muz. Ričardas Sokas ir Giedrė Nedveckienė.

juos amerikiečiams staciai būtina. Geriau tegul būna per metus vienas, bet perliukas. Suskambėjime kaip krepšinininkai.

— Ar „Ąžuoliukas“ pakėlė jums sparnus?

— O taip! Paziūrėjau iš arti į tuos vaikelius — žiūriu, dažo plaukus, kaip ir mūsų vaikai. Toks pats jaunimas. Bet jau dainuoja...

Ričardas Sokas — 1986 m. baigė Muzikos akademiją (buv. Vilniaus Konservatorija).

— Koks išpuolis?

— Labai puikiai! Puikus susiklausymas, puikus, minkštas garsas. Nėra jokio išorinio pasirodymo — klausykite, mes stiprus, mes garsūs. Viskas atliekama tiksliai, preciziškai ir aukštu meniniu lygiu. Daug meno. Labai gera žiūrėti, kaip dirigentas bendrauja su choru. Nesimato darbo scenoje. Dirigentas ir choras — menas. — Norėtum turėti tokio lygio chorą čia Amerikoje?

Ričardas nusijuokia ir klausia:

— Tokio lygio? Kiekvieno chorvedžio svajonė toks lygis. Amerikoje — sunkiai ir net labai.

— Ko trūksta?

— Noro. Žmonėms noro tai daryti. Tėvų suinteresuotumo, vaikų „pastumimo“, vaikų meilės muzikai. Štai „Ąžuoliukas“ turi lygį, įgytą ir paveldėjimo keliu — dainavo tėvai, dabar vaikai, tuoj anūkai ateis ir dainuos. Vaiką atveda ir sako — tu dabar dalis „Ąžuoliuko“! Tai jau seniai tapo prestižu būti „Ąžuoliuko“ dainininku. Taip atsiranda tęstinumas.

Ką palinkėti? Tęsti, kas pasiekta (darbo kaina, kiek kainuoja, mes žinome) ir eiti pirmyn.

Loreta Umbrasienė — Meno mokyklės dainavimo klasės dėstytoja.

— Širdis virptelėjo nuo pirmų muzikos garsų. Mano abu sūnūs dainavo „Varpelį“. Tomas koncerto metu ramiai nusėdėti negalėjo — dainavo, niūniavo kartu su choru. Gerai, kad dar negarsiai.

— Lietuvoje antras pagal meninį lygį po „Ąžuoliuko“ yra Kauno berniukų choras „Varpelis“, kurį įkūrė S. Jakubonis. Tau teko net septynerius metus dirbti su šio choro mažaisiu dainininkų grupe. Kiek žinau, „Varpelis“ vasaros atostogų metu sto-

Stasė Jagminienė

Stasė Jagminienė. „Te-

viškės“ kapelos vadovė.

— Kažkas nepaprastai didingo nuskambėjo paties Vyt. Miškinio kūriniuose. Vaikai dainuoja taip, kad išgirsti ir varpų skambesį ir aimaną. Aš tarsi mačiau visą New Yorko tragediją, kurio aukų atminimui ir buvo skirta. Per tokį trumpą laiką toks kūrinys!

DRAUGAS, 2001 m. spalio 19 d., penktadienis

5

Retas, unikalus talentas ir Vyt. Miškinis, ir „Ąžuoliukas“. O jau dirigavimas! Tautpus ir įtaigus mostas. Nei at-segto švarko, nei plaikstymo-si scenoje, nei neestetikos stovėsenos. Viskas kultūrin-gai, elegantiškai ir ypatingai profesionalu. Tik žavėtis. Pa-vydėti nereikia — nepasiekiama! Stengtis artėti — būtina.

Buvę Vyt. Miškinio studentai

Giedrė Nedveckienė. 1995 metais baigusi Muzikos akademiją.

— Baigiau choro dirigavimo specialybę. Pasirinkusi IV kurse vaikų choro specializaciją, patekau į Vyt. Miškinio klasę. Jei šiandien būčiau Lietuvoje, tikriausiai, būčiau likusi dirbti pas Vyt. Miškinį „Ąžuoliuke“.

— Pati čia neturi vaikų choro?

— Turiu. Dirbu St. Clara bažnyčioje ir turiu penkiasdešimties vaikų chorą.

— Bet jie amerikiečiai. O kur lietuviukai?

— Lietuviukus po truputį renku ir noriu dirbti su vaikais, kad nedingtų mano įgytos vertingos žinios pas Vyt. Miškinį. Problema ta, kad daug vaikų toli gyvena ir tėvai nenori vežioti.

— Be abejo, „Ąžuoliuką“ Lietuvoje esi daug kartų girdėjusi dainuojant. Kaip choras suskambėjo Amerikoje?

— Nuostabiai. Mums — didelė atgaiva. Šiurpas eina, beklausant — tokie minkšti balsai, minkštas skambesys. Briliantai.

— Ką davė tau pačiai studijos pas Vyt. Miškinį?

— Vyt. Miškinis būdavo beveik kiekvienam mano egzamine. Mes labai jaudindavomės, kai jis būdavo. Žavėjomės jo mostu, sugebėjimu valdyti chorą. Mums, chorvedžiams, Vyt. Miškinis yra kaip sportininkams Michael Jordan!

— Turi svajonę tarp lietuvių turėti vaikų chorą?

— Taip, būtent tarp lietuvių. Pasiilgau lietuvių.

Žaklina Kusienienė. 1994 m. baigė Muzikos akademiją, Vyt. Miškinio klasę. Amerikoje — 7 metai.

— Ar gera gyventi Amerikoje?

— Ir taip, ir ne. Vyras važiuo mokyti ir aš turėjau vykti kartu.

— Ar pasigendi Lietuvos?

— Be jokios abejonės, ypač po pirmos koncerto dalies. Pagalvojau, kad noriu grįžti į Lietuvą ir būti ten, tame kultūriniame gyvenime, ko labai trūksta man. Man ypač trūksta kolegų bičiulystės. Kai baigėme mokslo, visi tie, kurie likome Vilniuje, susibėdavome į Akademijos kavinę (yra tokia vieta!) ir ten būdavo lyg koks gamybinis susirinkimas. Visi mano kolegos dainavo skirtinguose choruose. Tad tuose susibėgimuose aptardavome muzikinio gyvenimo naujienas — naujus kūrinius, kompozitorius. Ir dabar stengiuosi neatitrukti — kasmet važiuoju į Lietuvą. Čia labai pasigendu bendravimo, to „susibėgimo“. Trūksta labai ir labai. Ir šiandien man buvo labai skurdu, kad negaliu dalyvauti „Ąžuoliuko“ gyvenime. Apsidžiaugiau, susitikusi buvusius Akademijos bendramokslus.

Vyt. Miškinis yra mano dievas. Tai buvo mokytojas, pas kurį aš visada norėjau mokytis, tik niekada neišdrįsau prašyti. Kada grįžau po akademinių atostogų, pagimdžiusi sūnų, supratau — dabar arba niekada. Ir, pasirodusi kalbą, įžengiau į maestro

Žaklina Kusienienė

kabineta. Atečiau prašyti priimama, nors žinojau, kad mokytojas turi šešis studentus virš galimos normos, už kuriuos jis net pinigų negauna. Priėmė mane be jokių prašymų — pamatė mano akis ir turbūt viską suprato be žodžių, ko ašėjau. Pasakė: „Gerai. Tai tiesiai prie reikalo“. Taip jis numetė nuo mano pečių visą svorį, pasirengimo kalbą. Jis iš tiesų yra mano Mokytojas. Jis daug ką gavo iš savo mokytojo H. Perelšteino ir lygiai tą patį man įskiepijo. Ne tik man. Visiems. Paėmė metams pas save padirbėti. Bet gyvenimas pasisuko kitaip — išvažiavau į Ameriką...

— Tai dabar mokytojas jaučia nuostolį, lygiai kaip ir pati?

— Nežinau, ar mokytojas gali jausti nuostolį, kad manęs nėra — buvo per mažą laiko atsiskleisti, be to, Lietuvoje daug gerų chorvedžių, jo mokinių, pasekėjų. Aš tikrai jaučiu nuostolį tik sau pačiai. Koncerte buvo labai malonu pamatyti du savo mokinius, kuriuos palikau penkerių — septynerių metų. Vienas jų — solistas, atrodė jo vardas Mindaugas, mažytis juodaplaukis. Kitas dainavo chore. Bet jis irgi iš tos pačios klasės.

— Kuo gyveni Amerikoje?

— Turiu daug mokinių, mokau juos pianinu groti. Man gerai sekasi. Bet negaliu gyventi be dainavimo, todėl giedu italų bažnyčioje, netoli namų.

— Ar įsijungus į lietuvišką gyvenimą? Iš kur sužinai naujienas — kas, kur, kada vyksta?

— Mažai dalyvauju lietuviškame gyvenime. Bet, pagal galimybes, ateinu į renginius, kurie mane domina ir taip juos paremiu. Iš laikraščių, televizijos. Skaitau „Draugą“. Šeštadienio. Negaunu penktadienio „Bičiulystės“.

— Gal dabar, susitikusi su bendramoksliais, kolegoms, sumanysi įsiliesti į lietuvišką chorą?

— Norėčiau dainuoti operoje, bet mano laikas visai neatitinka. Kvietė Darius į chorą. Gyvenu pačiame Čikagos centre ir nėra taip paprasta toli važinėti.

Žiūrovai

Gediminas Kazėnas — Palaimintojo J. Matulaičio parapijos bažnyčios choro choristas.

— Susizavėjęs. Puiku. Fantastika! Man net ašara ištryško, jų beklausant. Norėjau, kad anksčiau atvažiuočiau. Bet gerai, kad nors dabar išgirdome. Turime kvieisti tik pačius geriausius. Su tokiais choru mes galime eiti į Čikagos Operos ar Simfoninio orkestro rūmus. Mes turime kuo didžiulius, turime ką parodyti Amerikai.

— Ar norėtumėt, kad panašus choras atsirastų Amerikoje?

— Norėti galima, bet mes nepajėgsime tokio sukurti.

Ligija Tautkuvienė

JAV Lietuvių Bendruomenės 50-metis VISUOMET GALI BŪTI GERIAU

Spalio 8-14 d. vyko daugelį renginių jungęs JAV LB 50-mečio minėjimas Čikagoje. Vienas iš jų – iškilminga XVI Tarybos II sesija, spalio 12-13 d. vykusio Čikagos priemiestyje Alsip, IL. Joje dalyvavo didelė Lietuvos valstybės ir mokslo žmonių delegacija, taip pat Lietuvai JAV atstovaujantys pareigūnai. Sesija vedė JAV LB Tarybos prezidento pirmėninė **Regina Narušienė**. „Draugas“ paprašė jos apžvelgti sesijos darbą.

JAV LB XVI Tarybos prezidentės pirmėninė Regina Narušienė.

– Sesija buvo sunki, bet ar ji pateisino Jūsų viltis, ar išsprendė tai, ką norėjote išspresti, ir ar išsprendė taip, kaip norėjote?

– Sakytai taip. Sesijos laikas buvo sutrumpintas – tik pusantros dienos. Mes dažniausiai dirbdavom 2-3 dienas. Taip atsitiko todėl, kad norėjome patenkinti Karšto valdybos pirmininko prašymą organizuoti sesiją kartu su LB 50-mečio minėjimu, todėl šios sesijos laiką suspausti. Teko apžvelgti daugelį tradicinių procedūrų. Kai kurie Tarybos nariai laukė progos padiskutuoti, susirinkus pasidžiaugti, pasitarti, o kai kada ir pasibarti. To šį kartą negalėjo įvykti. Daugelį dalykų padarėme iš anksto – atskaitiniai pranešimai tarybos nariams buvo išsiuntinti gero laiko prieš sesiją ir sesijoje juos tik pristatėme. Mūsų žmonės nebuvo pripratę taip dirbti ir sunkiai šią procedūrą priėmė. Bet, kita vertus, reikia dirbti visus metus, ne tik tas 2-3 dienas.

Manau, kad yra vertinga visuomeninių reikalų komisijos, kuriai vadovauja Vytautas Vidugiris, pasiūlyta ir Tarybos priimta rezoliucija: joje kalbama, kad diskusijos dėl rezoliucijų projektų turi prasidėti daug anksčiau, todėl nutarta, kad komisijų nariai turi susitikti papildomai: išdiskutuoti ir pasiūlyti prasingus ir pamatuotus pasiūlymus. Manau, kad ateityje rezoliucijos bus rimtesnės ir prasingesnės. Nesakau, kad šiemet jos nėra prasingos. Jos yra prasingesnės negu buvo iki šiol, aš jomis patenkta, bet, manau, kad jos gali būti dar

geresnės. Žinau, kad žmonės yra ribojami laiko ir atstumo. Jeigu jiems papildomai reikės suvažiuoti iš visos Amerikos, tai labai brangiai atsieis, bet skirti žmones į komisiją iš vienos vietovės negalima, nebūna išlaikytas atstovavimo principas. Sunku išlaikyti lygsvarą. Tiesa, dabar yra kitų būdų susisiekti, pvz., elektroninis paštas, bet ne visi mūsų žmonės pripratę prie šio metodo, ypač vyresnieji. Jiems norisi pasiginčyti, aptarti, plačiau pareikšti savo nuomonę. Internetu tai padaryti sunkiau. Sakytai, kad tai pereinamojo laikotarpio problema. Kai į Tarybą ateis jaunesni žmonės, jie pradės naudotis šiuolaikinėmis ryšio priemonėmis, ir problema išsprendės.

O sesija aš esu patenkinta. Darbą atlikom, neatidėjom. Bijojau, kad ją reikės užbaigti korespondentinio būdu ir labai stūmiai. Žinau, kad kai kuriuos supykinau, bet kitaip mums nebūtų pavykę jos užbaigti. Gaila, kad užgavau žmones, bet turėjau tai daryti, užtat viską spėjom apkalbėti.

– Kokius svarbiausius klausimus išsprendė XVI Taryba II sesijoje?

– Kalbėjom apie apygardų perorganizavimą. Krašto valdyba buvo pasiūliusi du variantus: vienas, kad kiekviena valstija turėtų savo apygardą (būtime turėtų sukurti daugiau apygardų); kita, kuri

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė.

buvo priimta, kad kiekviena apylinkė priklausytų kuriai nors apygardai, nes buvo vadinamų nepriklausomų apylinkių. Sukūrėm vieną naują apygardą, į kurią įeina visos iki šiol neprijungusios. Dabar visos apylinkės telpa į apygardų rėmus.

Kodėl svarbi apygarda, rajoninis organas? Krašto valdybai beveik neįmanoma susisiekti su 65-70 apylinkių. Nėra tiek jėgų, nes neužtenka paskambinti ir paprašyti elektroninio pašto adresą. Reikia nuvažiuoti, palaikyti nuolatinį ryšį, žinoti, kaip einasi reikalai, patarti, išklausti, pakurstyti ir t.t. Kai apygardos būtų dėstoma tiktyba. Viena mokykla atsisako tai daryti. Tai mums nepriimtina, kadangi mūsų religija yra mūsų kultūra. Pasidomėkit ir policijos, kariuomenės uniformas, ir ten yra kryžius.

Sakytai, idomos buvo jaunimo rezoliucijos. Man ypač patiko sporto komisijos rezoliucijos – per sportą įtraukti trečiosios bangos imigrantus. Jie mėgsta sportą, tokiu būdu gali pažinti vienas kitą ir bendrauti. Ir aplamai, manęs per visą sesiją neapleido jausmas, kad bendruomenė priklauso visiems, tam pritarė ir Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys: pirmosios bangos anūkams, antrosios bangos žmonėms ir jų vaikams ir naujesiems imigrantams. Gal mes visiškai nesutariame, kai kurios programos vieniems ar kitiems netinka, bet, man atrodo, kad jau laikas pasidžiaugti ir save kaip į uždarą organizaciją, kur kalbama tik lietuviškai. Mes esame ta visuomenė, kuriai priklauso lietuvių kilmės žmonės. Tą koncepciją aš jau mačiau labai

Po JAV LB XVI Tarybos II sesijos vyko iškilminga vakariena: jos svečiai (iš kairės) Bronius Nainys su Lietuvos Bendruomenės 50-mečiui savo parašyta knyga, viešnia, vakaro prelegentas Vytautas Volertas, Marytė Ambrozaitienė, 2001 m. švietimo premijos laureatas mokytojas Jonas Kavaliūnas, dr. Kazys Ambrozaitis, Stefa Kisielienė, dr. Petras Kisielius.

dos dirba, šitą darbą perima jos, tuomet lieka 9-10 vienetų, kurie bendrauja su Krašto valdyba. Jai tampa lengviau. Kita vertus, daugiau žmonių būna įjungta į organizacinį darbą. Žinoma, per daug biurokratijos irgi negerai, todėl reikia išlaikyti lygsvarą.

Prasmingos buvo Visuomeninių reikalų tarybos rezoliucijos, kuriose kalbama apie pagalbą Lietuvai stojant į NATO. Man buvo malonu matyti rezoliucijas tikėjimo klausimu. Mūsų parapijos dingsta, žmonės, netekę parapijos ir lietuvių kunigų, pradeda išsiskirstyti, užsidaro mūsų bažnyčios. Norėdami to išvengti, priėmė rezoliuciją, raginančią kaip nors prisidėti ieškant lietuvių kunigų, kurie galėtų aptarnauti mūsų žmones, kad po mišių sekmadieniais vyktų susirinkimai, kad žmonės galėtų sueiti ir bendrauti. Tokiu būdu išlaikysime savo parapijas ir geras katalikus bei evangelikus. Kitas labai svarbus dalykas: reikalausim, kad mūsų šeštadieninė ir sekmadieninė mo-

aiškiai Tarybos sesijoje, jos pasireiškimuose. Buvo labai malonu išgirsti Daliaus Badašenės pranešimą, nes jina pranešė tai, ką mato, kas jai skauda. Nebūtina tu turėjai su ja sutikti. Štai vaikas sako: „Tu manęs nemylai“. Nors žinai, kad ji myli, bet jeigu jis to nejaučia, kokia tavo meilės prasmė? Ir čia tas pats. Jeigu mūsų trečiosios bangos žmonės atrodo, kad mes juos norime atmesti, tai kas, kad mes galvojame, jog norime juos priimti. Matyt, mes nežinome,

Teresė Gečienė, JAV LB Krašto valdybos sekretorė ir narė informacijai.

kaip tai padaryti ir neatlėkame savo tikslo. Bet aš mačiau, kad dialogas vyksta, yra daugiau žmonių, pasiruošusių priimti. Tai man buvo labai džiugu matyti.

Esu patenkinta, kad pakvietėme į sesiją apylinkių atstovus. Jų pareiškimai buvo labai naudingi, tai darysiu ir kitoje sesijoje, bandysiu jiems duoti dar daugiau laiko pasisakyti. Juos reikia išgirsti, nes jie dirba su žmonėmis tiesio-

giai. Ten, kur jie dirba, ir prasideda ta visuomeninio gyvenimo galia.

– Dabar pakalbėkime apie Tarybos žmones.

– Kartais sesijose matai, kad žmonės atvažiuoja nepasikaitę tos medžiagos, kurią jie gauna, ir darosi gaila daugelio žmonių daugelio valandų darbo. Pasirodo, kad jiems neįdomu. Bet gal aš noriu idealo, gal aš neteisingai reikalauju iš jų: ir visuomenė, ir Taryba yra arčiau realaus gyvenimo. Bet, nepaisant to, aš noriu sveikinti Tarybos žmones: jie atvažiuoja savo lėšomis, o kai kuriems tai yra didelės išlaidos. Dirbantys dar turėjo pasitraukti ir nuo darbo, nes mūsų sesija prasidėjo penktadienį (ketvirtadienio vakare vyko susipažinimo vakaras). Bet visada malonu, kad jie ištveria – sėdi nuo ryto 8 valandos visą dieną ir dirba. Jie pasišventę. Ir šį kartą jie buvo klusnūs, bandė man padėti vesti posėdžius – laikytis mano taisyklių, viską vykdyti sparčiai.

Graziai praėjo jubiliejinis vakaras. Mačiau, kad žmonės buvo įdomu. Esu dėkinga rašytojui Vytautui Volertui už įdomų pranešimą, poetui Bernardui Brazdžioniui už prasmingą sveikinimo laišką. Mokytojai Jonui Kavaliūnui išpūdingai buvo įteikta Švietimo tarybos premija. Toks pagerbimas mūsų visuomenininkų yra labai prasmingas. Manau, kad prezidiumas savo darbą atliko, nors visuomet gali būti geriau.

Kalbėjosi
Audronė V. Škiudaitė

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO CENTRO SUVAŽIAVIMAS IR MALDINGA KELIONĖ

Lietuvos Vyčių 102 kuopa, veikianti Detroit, š.m. spalio 5-6 d. globojo Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono suvažiavimą ir maldingą kelionę. Suvažiavime dalyvavo 28 vyčiai, atstovavę 5 kuopoms iš Michigan, Ohio ir Pensilvanijos valstijų.

Penktadienį, spalio 5 d., Hampton Inn viešbutyje, Dearborn, MI, priėmimo kambaryje vyko susipažinimo vakaras. Priėmimo dalyvavo būrelis svečių ir vietinių vyčių. Juozas Aukštakalnis linksminio visus su juo įgrotais įrašais. Visi gražiai pabendraavo vaišindamiesi skaniu maistu ir gėrimais, linksminosi, dainavo ir atnaujino pažintis.

Šeštadienį, spalio 6 d., atlikome maldingą kelionę į St. Anne de Detroit bažnyčią, kurioje buvo įkurta 1701 m., kai Antoine de la Mothe Cadillac įsteigė Detroit miestą 1701 m. liepos 24 d. Po dviejų dienų, liepos 26 d. šv. Onos šventėje buvo aukojamos šv. Mišios pirmoje vieno kambario

bažnyčioje Michigan valstijoje. Ši vieno kambario bažnytelė išsiplėtė iki šešių milžiniškų 13-ojo amžiaus gotikos stiliaus pastatų bažnyčios su dviem bokštais. Prieš tris mėnesius ši bažnyčia šventė 300 metų gyvavimo sukaktį. Parapijos gidė aprodė bažnyčią, apibūdino jos gilią istoriją ir pirmąją bažnyčios kleboną kun. Gabriel Richard, kurio palaikai palaidoti bažnyčios mažojoje koplyčioje. Ši trumpa, bet įdomi ekskursija visiems paliko gilų įspūdį. Baigdamiesi kelionę sukalbėjome rožinį.

Sugrįžome į šv. Antano parapijos patalpas pietauti. Po pietų vyko Vidurio centro rajono susirinkimas, kuriam vadovavo pirmininkė Pranciška Petkuvienė. Maldą priešė pėdi sukalbėjo Jurgis Mikalauskas, rajono specialiųjų apdovanojimų pripažinimo pirmininkas. 102 kuopos pirmininkė Patricia Zyren sveikino visus atvykusius linkėdama geros viešnagės. Vyko valdybos na-

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

JAMES
8128 S. Western Ave.
Chicago, IL 60652
24 HRS. 7 DAYS
773-778-8050
(TONY) ANATOLIUS BACKO
773-617-6768 (mob.)
FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų
visapusiškas aptarnavimas
ir instaliacija

Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus. Butų remontai už prieinamą kainą. Tel. 708-499-3279, Algirdas.

Siūlo darbą

ROOFERS
Need SHINGLERS to start immediately Chicagoland area.
Tel. 815-405-8589.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Ieško darbą

38 metų moteris ieško DARBO.
Tel. 630-795-0742.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
OFF: (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice/Mob.: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiestyje, kreipkitės į
DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir
sąžiningai patarnauja nuo 1986 m.
Nuosavybės įkainavimas veltui.

Nori išsinuomoti

Vyresnio amžiaus pensininkas ieško buto Čikagos pietvakariuose.
Tel. 773-472-1249.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Skubiai reikalingi vairuotojai perkaustytojai
Skokie perkaustymo įmonė.
Tel. 847-675-6617.

Alternative Home care looking
for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 630-654-6580.

rių ir kuopų pranešimai bei svarstymai ateities veiklos planų. Atstovai pranešė apie š.m. rugpjūčio 2-5 d. Orlando, Florida, vykusį 88-ąjį metinį seimą/suvažiavimą. „Pagalba Lietuvai“ pirmėninė Regina Juskaite-Svobienė apibūdino šio vieneto ruošimą išvykta Lietuvon ir suteiktą progą susitikti su kardinolu Juozu Audriumi Bačkium. Buvo aplankyta „Carito“ programų vietovės – „Betanijos“ sriubos virtuvė/valgykla, „Gailestingos Motinos Teresės“ globos namai/nakvynė, Šeimos centras, vaikų centras ir vaistinė. Buvo aplankyta ir naujai įsteigta Vilniaus amatų mokykla. „Pagalba Lietuvai“ turės keturias programas, kuriose aukotojas galės remti: medicinos/vaistų siuntos programą, Vilniaus seminarijos klėrių „išstūjimui“ programą, „Gailestingos Motinos Teresės“ globos namus/nakvynę ir Vilniaus amatų mokyklą projektą. Padėkojo visiems už nuosirdumą ir gausias aukas, tuomi paremdami mūsų vargstančius brolius ir seses Lietuvoje.

Buvo nutarta, kad 2002 m. pavasario seimas/kėglavimo turnyras vyks Clevelande, gegužės 17-18 d. ir jį globo 25 kuopa, veikianti Cleveland, Ohio, rudenio suvažiavimas ir maldingą kelionę vyks Dayton, Ohio; tiksliai data bus paskelbta vėliau. 89-tasis Vyčių suvažiavimas/metinis seimas vyks rugpjūčio 1-4 d., Chicago, Illinois. Jį globo Čikagoje veikianti 16-ta kuopa.

Richard Marks, 25 kuopos pirmininkas Cleveland, Ohio, pravedė Vidurio centro rajono valdybos rinkimus. Naujos 2001-2002 m. valdybos sudė-

tis: Dvasios vadas – kun. Gediminas Kijauskas, Cleveland 25 kuopa; pirmininkė – Pranciška Petkuvienė, Dayton 96 kuopa; vicepirmininkė – Jean Marks, Cleveland, 25 kuopa; izdininkas – Richard Marks, Cleveland, 25 kuopa; sekretorė – Margaret Dapkus, Southfield, 79 kuopa; tvarkdarys – Paul Moore, Dubois 86 kuopa; Kultūros ir lietuvių reikalų komitetas – John Baltrus, Pittsburgh 19 kuopa; Ritualų komitetas – Lauretta Pant, Dayton 96 kuopa ir Lee Moore, Pittsburgh 19 kuopa; Patikėtiniai – Dolly Oberaitis, Cleveland 25 kuopa ir Michael Petkus, Dayton 96 kuopa; Rysininkė su visuomene ir „Vytis“ žurnalas – Regina Juskaite-Svobienė, Detroit, 102 kuopa ir William Zager, Detroit, 102 kuopa; Šv. Kazimiero gildija – Mark Bell, Dayton, 96 kuopa; L.V. fondo atstovė – Elinor Sluzas, Dayton, 96 kuopa; stipendijų atstovė – Irena Gedas-McCarthy, Dayton, 96 kuopa; Vidurio centro rajono specialiųjų apdovanojimų – George Mikalauskas, Dayton 96 kuopa.

Patikėtiniai patikrino knygas ir pranešė, kad jos vedamos tvarkingai.

Centro valdybos pirmininkas Robert A. Martin, Jr., dalyvavo suvažiavime ir apibūdino savo kelionę prieš keletą savaičių Vašingtone, susitikimus ir priėmimą su L.R. prezidentu Valdu Adamu ir kitais pabaltiečių organizacijų pareigūnais.

Nukelta į 7 psl.

JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas mokslo reikalams dr. Stasys Backutis, Rėda Ardienė, vicepirmininkas finansų reikalams Juozas Ardy.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PASKALŲ GYVASTINGUMAS

Serbų rašytojas Branislavas Nušičius (1864-1938) viename savo satyrinių rašinių teigia, kad visi energijos šaltiniai, juos naudojant, eikvojasi, energijos ištekliai mažėja ir galiausiai sunyksta; net Saulė tolimoj ateity turėtų liautis šildžiusi, švietusi. Tačiau esąs energijos šaltinis, kuris nuo vartojimo gausėja, pats plečia vartotojų tinklą. Tai — apkalbos, paskalos, gando energija. Rašinyje autorius teigini iliustruoja paties sukurpta nepikta paskala teiginiui patikrinti, kurią papasakojo kaimynai (sėkmingos plėtos sąlyga perduodant: „išlaikyk paslaptį!“). Paskala per pusdienį apskriejo Belgradą, kur autorius gyveno, apaugo daugybe naujų „faktų“, „liudijimų“ ir pas autorių sugrįžo stulbinančiu gandonešiu kūriniu, detektyvine istorija. Panašių dalykų nutinka ir Lietuvoje.

Kai kurios išmonės, paskalos ar tikri, tačiau nereikšmingi, faktai, ypač, jei jie yra apie žymias asmenybes ir turi neigiamą atspalvį, pasižymi gyvastingumu, tampa tų asmenybių prielipu. Antai Julija Žemaitė buvusi gera rašytoja, tačiau rokiųsi pypkę, Adomas Jakštas-Dambrauskas buvęs iškilus dvasininkas ir visuomenės veikėjas, tačiau neturėjęs klausos, prastai giedojo. O štai profesorius Juozas Eretas, šveicarų, Lietuvos pilietis ir patriotas, iškilus katalikiškos visuomenės veikėjas, buvo ištikęs netikėtas dalykas: ar tai jis buvo įsimylėjęs Salomėją Nerį, ar tai ji buvo įsimylėjusi Salomėją Nerį! Tik neaišku, ką tuo prielipu norima pasakyti, nes vertinimas atrodo anekdotiškas: „ar tai jis kailinius pavogė, ar tai jam kailinius pavogė, tačiau jis susijęs su kailinių vagyste“. O gal tas prielipas eksploatuojamas abiems pažeminti — S. Neriai, kad įsimylėjo vedusį vyrą, o J. Eretui, kad jį viliojo ar deramai neatsiliepė į poetės meilę, dėl ko pastaroji nuėjo klystkeliais. Labiausiai tikėtina, kad tikslas — paliežuavimas.

Salomėja Neris — talentinga poetė, jaunsų ir aistrų virduklis — klupo ir kėlėsi, patyrė trapiai būtų nepakeliamas dvasines bei fizinės kancias, mirė neišlikęs aplinkybėmis. Pirmoji jos meilė buvo Jonas Girnius, už Broniaus Zubricko buvo pasiryžęs ištekti. Nėries dienoraščiai ir eilės nekelia abejonių, kad ji buvo įsimylėjusi Eretą, žavėjosi Juozu Tysliava, tačiau iš jos vienos poemos galima tarti, kad ji žavėjosi ir Stalinu, o karo metais, neišsiskyrusi su vyru, tragikomiškai susituokė su sovietiniu kadriniu saugumiečiu Piotru Verzbilovskiu. Tačiau ar etiška aistrų ir klaidų girnapusės kabinti ant išėjusių į Amžinybę poetės kaklo? Ar etiška priekaištauti profesorius, kad neatsiliepė į poetės meilę, dėl ko neva pastaroji nuėjo klystkeliais? (Ar gali būti pateisinamasėjimas į klystkelius iš keršto?). Kokia tragedija būtų ištikusi Juozo Ereto šeima, jei būtų atsiliepęs, nesvarstoma. Taigi „istorija“ tik paliežuavimo verta, nes poetė buvo profesorius įsimylėjusi, vadinasi, jis su ta meile „susijęs“.

Praėjo dešimtmečiai, iš Amžinybės nei poetė, nei profesorius nieko nepatvirtins ir nepaneigs, o „istorija“ nepamirštama, panašiai kaip Nušičiaus aprašytoji, tebekedama; greta poetės vardo minimas Stalinas, greta profesorius — kaip dėmė — Salo-

mėja. Anot Antano Vienažindžio, ar velioniui kas kryžių stato, ar kas peikia, ar keikia — vis tiek pat. Tačiau gyviems, poetės sūnui Sauliui — Balandukui, profesorius sūnui Juozui bei dukroms Birutei ir Julijai — ne vis tiek pat. Ne vis tiek pat ir lietuvių talentingos poetės bei daug nusipelnusio Lietuvai profesoriaus gerbėjams.

Vienam iš Čikagoje leidiamo dienraščio „Draugas“ numerių (2001.09.26) Julijos Švabaitės-Gylienės iš esmės gerame rašinyje „Dar apie Salomėją Nerį“ radau, kad, kai Salomėja buvo įsimylėjusi Joną Girnį, „pradėjo ją vilioti vokiečių kalbos profesorius šveicaras Juozas Eretas“, „vis dažniau ir dažniau paskaitos metu tik į ją težiūrėdavo...“, o 1927 m. birželio 9 d. po egzaminų profesorius pagriebęs pabučiojo Salomėjos ranką (gal taip padėjo už gerai išlaikytą egzaminą, o gal ir iš meilės — A.Z.). Čia dera pastebėti, jog iš poetų dvasininkų Antano Vienažindžio, Antano Baranauko, Maironio kūrinių sužinome, kad ir jie mylėjo, tačiau išliko ištikimi pasauliui. Kaip ir Juozas Eretas — šeimai. Ir tai — rimčiausi liudijimai, paneigiantys paskalas.

Meilė — ne kailinių vagystė, ne dėmė, o taurus jaumas, apie kurį nevalia skalambyti smuklėse, mugėse ar balaganiniuose renginiuose.

Ir su netiksimu prieskoniu — spaudoje.

Algimantas Zolubas
Vilnius

TESKLANDO TARP MŪŠŲ GERUMAS

Dangus nesako: „Aš aukštas“. Mieli „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto savanoriai, iš jūsų taip pat neišgirdau sakant: „Aš geras“. Nors Jūsų darbai ir suteiktą pagalbą mano dukrą Junetą bei visus besigydantius vaikus lydės visą gyvenimą.

Didelė laimė mums, kad su tikime tiek daug iš tiesų gerų žmonių vienoje vietoje. Nuoširdžiai dėkoju G. ir J. Liaudau, B. Jasaitienei, D. ir J. Kaudams, A. Pabarčiui, V. ir A. Valavičiams, O. ir K. Paulikams, G. ir R. Burneikiams, K. Kuniūčiui, A. ir L. Ramanauskams, D. ir V. Baziams, S. ir J. Užupiams, V. Kosmonienei, A. Šmulkštienei, M. Brusokienei, I. Kairytei, R. ir A. Smolinskams, M. Kriaučiūnienei, G. Kiudulienei, M. Zablockas, J. Mečiui, R. Grigaliūniui, R. Rimkui bei visoms „Seklyčioje“ dirbančioms moterims už meilę ir pasiaukojimą vaikams, už sugrąžintą sveikatą ir jaunystės grožį Junetai, už gerus išpūdžius, kantrybę ir širdies šilumą.

Linkiu visiems Jums ir Jūsų artimiesiems niekada nesutikti piktos likimo ironijos. Atsiveikinti noriu Birutės Lengvinienės žodžiais:

Mazas karoliukas nubėga
Gerumo suvirpintos gaidos,
Kaip angelo juokas per miegą,
Kaip vyšnių žydėjimo aidas.

Tikėkim, kad žydi papartis,
Tikėkime gintaro rūmais...
Ir nieko už nieką

nebakim, —
Tesklando tarp mūsų gerumas.

Genutė Dainienė
Čikaga-Šiauliai

KODĖL?
JAV Lietuvių Bendruomenė,
švęsdama 50 metų gyvavimo

Grazus būrelis „grandiečių“ vikrai šoka „Kepurinę“ Lietuvių Bendruomenės 50 metų sukakties paminėjimo programoje Jaunimo centre spalio 13 d.

Jono Kuprio nuotrauka.

sukaktį, pagerbė Lietuvių skautų sąjungą, Lietuvių tautinių šokių institutą, Lietuvos Vyčių organizaciją, Šiaurės Amerikos ateitininkus už „Išėjimo jaunimui teiktą ilgą gametį dėmesį, auklėjimą ir paramą“. Taipgi buvo pagerbtas Lietuvos fondas, teikias finansinę paramą jaunimo organizacijų veiklai ir mokslo siekiams. Šių organizacijų pagerbimas nekelia jokių abejonių. Tik norėtum klustelėti, kokios priežastys lėmė Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos išsiskyrimą? Sportuojanti jaunimą buriančioje sąjungoje ir jos rėmuose veikiančiuose sporto klubuose („Ara“, „Aušra“, „Aidas“, „Banga“, „Lituanica“, „Neris“, „Vytis“, „Žaibas“ ir kt.) telkiasi čia gimę, vėliau ir vėliausiai mūsų gyvenamajame krašte įsikūrę tautiečiai. Lietuvių sporto klubai gali pagrįstai didžiulius vėliausiai į šį kraštą atvykusius narius gausa ir dideliu varžybose dalyvaujančių asmenų skaičiumi. Pavyzdžiui, šiais metais Čikagoje (keturiuose priemiesčiuose) vykdytose krepšinio prieauglio pirmenybėse varžėsi apie 700 dalyvių!

Nepamirštini ir ŠALFAS-gos nuopelnai, organizuojant krepšinio išvykas į kitus kraštus. Kaip žinia, krepšinio rinktinės lankėsi Pietų Amerikoje, Australijoje, Europoje. Šia proga prisimintinas Australijos lietuvių savitrašio „Mūsų pastogė“ vedamasis straipsnis. Red. Vincas Kazokas (1964 m. liepos 20 d.) rašė: „Jau trečia savaitė džiaugiamės ir didžiujamės Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų svečiavimais Australijoje. Šios jų atvykos jokia valstybė neparėmė, o ji vykdoma ir vyksta vien tik lietuvių pastangomis ir lėšomis. Australijos lietuviai gerai išsąmonino, ką tokia atvyka moraliai duotų, tegu ir Australijos Lietuvių Bendruomenė, neskaitant jau to propagandinio momento, kuris įrašomas visos lietuvių tautos sąskaitai...“

Šisai jų lankymasis prasižėria srautu ir už mūsų bendruomenės ribų. Su savo pasirodymais ir žaviomis pergalemis sporto aikštėse jie patraukia ir šio krašto gyventojų dėmesį. Jais domimasi, jiems rengiami oficialūs priėmimai ambasadoje, konsulatuose, pas miestų burmistrus. Argi kada nors tikėjosi lietuviai, kad specialiai jiems — lietuviams — bus rengiami priėmimai pas aukštus šio krašto pa-

reigūnus oficialiose įstaigose! Beje, Australijoje buvo įveikta tenyktė olimpinė krepšinio rinktinė, o sugrįžus buvo laimėta ir prieš Kanados olimpinę rinktinę.

Rašant šiuos žodžius, įkyriai braunasi mintis, kodėl gi JAV LB Krašto valdyba apenkė išėjimo sportuojančio jaunimo pastangas.

Petras Petrutis
Chicago, IL

VYČIAI...

Atkelta iš 6 psl. Šio priėmimo tikslas buvo švesti dešimties metų Baltijos kraštų nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Vyko įvairūs posėdžiai ir susirinkimai. 25,000 parašų buvo surinkti paremti Baltijos kraštų priėmimui ir NATO ir buvo perduoti prezidentui George W. Bush. Parašai buvo gauti iš visų 50 JAV valstijų.

Posėdis baigtas malda ir Vyčių himnu.

Prieš Mišias, nauja 2001-2002 m. Vidurio centro rajono valdyba davė priesaiką.

Suvaziavimo užbaigimo lietuviškos šv. Mišios parapijos koplyčioje klebono kun. Alfonso Babono buvo aukojamos už gyvus ir mirusius Vyčius. Savo pamokslu, kun. Babonas pasveikino vyčius ir linkėjo sėkmingo posėdžio. Pabrėžė, kad visi turėtų sekti vyčių pavyzdžiu ir dirbti kartu tarnaudami Dievui ir tėvynei. Vargonavio ir gražiai solo giedojo muz. Stasys Sližys. Buvo giedamos „Panis Angelicus“, „Ave Maria“, „Sanctus“ ir „Agnus

Dei“. 102 kuopos nariai Theresa Medonis, John Zyren ir Michael Shea skaitė skaitinius. Mišios baigtos Lietuvos Vyčių himnu.

Mirusiųjų vyčių prisiminimą pravedė Pranciška Petkuvienė. Išvardinus mirusius narius, uždegtos žvakutės, sukalbėtos maldos.

Po religinių apeigų parapijos salėje vyko suvaziavimo užbaigimo vakarienė.

Uždarymo žodį tarė ir Vidurio centro rajono pirmininkė — Pranciška Petkuvienė. Padėkojo Detroito 102 kuopai už puikų šio savaitgalio paruošimą, programą ir nuoširdumą.

Po gardžių užkandžių, muz. Stasys Sližys buvo pakviestas vadovauti bendram dainavimui. Vyčiai su didžiu entuziazmu dainavo: „Ar tu žinai, mielas broleli?“, „Atskrend sakalėlis“, „Subatos vakarėlį“ ir užbaigė su „Lietuva brangi“.

Po sėkmingo ir darbingo posėdžio ir maldingos kelionės, visi atsisveikino, palinkėjo vieni kitiems saugios kelionės grįžtant į namus, ir iki kito suvaziavimo!

Regina Juškaitė
Švobienė

* „Lietuvos energija“, „Lietuvos jūrų laivininkystė“, Taupomasis bankas, „Lietuvos dujos“, „Lietuvos geležinkeliai“, „Mažeikių nafta“ ir kai kurios kitos strategikai svarbios įmonės toliau lieka įmonių, kuriose turėtų būti išlaikyta valstybės valdymo kontrolė, sąrašas. (BNS)

Mylimai Mamytei

A. † A.

ALINAI DOMANSKIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos sūnui RIMUI DOMANSKIUI ir jo šeimai.

Gėlių parduotuvės „Always with flowers“
savininkai

A. † A.

ONAI RINKIENEI

mirus, jos sūnų VYTAUTĄ KAMANTĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas Gudėnas ir krikšto sūnus Algis Gudėnas

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

DRAUGAS, 2001 m. spalio 19 d., penktadienis

7

A. † A.

ROBERTAS ČEPELĖ

Mirė 2001 m. spalio 17 d., sulaukęs 80 metų.

Gyveno Palos Hills, IL. Gimė Lietuvoje, Čičionų kaime, Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: žmona Ona Kanavolaite, dukra Vida su Mehmet, sūnus Rimas su žmona Joan, sūnus Linas su žmona Beatrice, dukra Dalia su vyru Kenneth, anūakai Arūnas, Petras, Kristina, Jessica, Ellen, Raimundas, Matukas, Theresa, proanukės Natasha ir Gabrielė bei kiti giminės ir draugai Amerikoje bei Lietuvoje.

A.a. Robertas priklausė Zarasiškių ir Šachmatininkų klubams.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, spalio 19 d. nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 20 d. Iš Petkus Lemont laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus išlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti šv. Mišioms arba „Saulutės“ našlaičių fondui.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

A. † A.

BERNICE RADVILAS

Mirė 2001 m. spalio 15 d., sulaukusi 86 metų. Gimė ir gyveno Čikagoje, IL.

Nuliūdę liko: vyras Ignatius Radvilas, sūnus Leonard I. Radvilas, duktė Margaret M. su vyru Nestor Radvilas Perea.

Laidotuvės įvyks 2001 m. spalio 20 d., šeštadienį. Visi susitinka šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 2745 W. 44 St., Chicago, IL, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių a.a. Bernice bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti American Heart Association arba American Red Cross.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direktorius Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

PADĖKA

A. † A.

ALINA DOMANSKIENĖ

Mirė 2001 m. rugsėjo 22 d. Palaidota rugsėjo 25 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Paliokui už maldas koplyčioje ir aukotas šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulio misijoje ir apeigas kapinėse.

Nuoširdus ačiū už užprašytas šv. Mišias, aukas, gėles ir pareikštas užuojautos. Širdingai dėkojame inž. Aleksui Vitkui už atsisveikinimo pravedimą koplyčioje, kalbėtojomis — Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkei Joanai Krutulienei ir „Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto pirmininkei Birutei Jasaitienei.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems laidotuvėse, solistei Praurimei Ragienei ir vargonininkui Faustui Stroliai bei karsto nešėjams — Algirdui Didžiuliui, Mindaugui Klygiui, Pranui Nariui, Jonui Šalnai, Aleksui Vitkui ir anūkui Jonukui Domanskiui.

Dėkojame laidotuvių direkt. D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti šeima

Mylimai Mamytei ir Sesutei

A. † A.

SALOMĖJAI SKAUDIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą vicepirmininkei VIDAI SABIENEI ir draugijos narei ALFAI BUDRIONIENEI bei jų šeimoms.

Lietuvos Dukterų draugijos St. Peterburgo skyriaus Floridoje valdyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos visuotinis narių susirinkimas ir pietus sekmadienį, lapkričio 4 dieną, 12:30 val. p.p. vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejaus 3 aukšte, 6500 South Pulaski Rd. Visi nariai ir norintys būti nariais kviečiami. Dalyvaujantys pietuose prašomi iš anksto pranešti Ramūnui Buntinui tel. 630-969-1316.

JAV LB WAUKEGAN/LAKE COUNTY APYLINKĖS ŽINIOS

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan/Lake County apylinkė susirinko naują valdybą. Pirmininku tapo Vaidas Aksamitauskas, sekretore – Nijolė Poplevičienė, izdininku – Gediminas Damašius, vicepirmininkais: Algimantas Birgiolis, Vytautas Janušonis, Rūta Pacevičienė, Elena Skališienė, Dainius Skripkauskas, Silvija Skripkauskaitė. I revizijos komisiją buvo išrinkti Aldona Kavaliūnienė, Remigijus Suziedelis ir Sigita Damašienė, politinių reikalų vedėju – Eduardas Skališius.

Ši Čikagos šiaurės priemiestyje esanti JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė kviečia į tradicinį rudens pokylį „Medžioklių puotą“, kuris rengiamas seštadienį, lapkričio 10 d. The Country Squire, 19133 West Highway 120, Grayslake, Illinois 60030. Pradžią – 6 val.v., bus pietūs, veiks baras. Bus ir laimėjimų traukimas – kviečiame atnešti prizų. Gros Virginijus Švabas. Bilietus į šią šventę kviečiame užsisakyti iki spalio 31 d. tel. 847-623-7927.

JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės valdyba. Iš kairės: Elena Skališienė, Silvija Skripkauskaitė, Dainius Skripkauskas, Vaidas Aksamitauskas, Rūta Pacevičienė, Nijolė Poplevičienė, Gediminas Damašius, Audrone Birgiolienė (dalyvavo už Algį Birgiolį). Vytautas Janušonis.

Draugo fondo narių metinis suvažiavimas įvyks š. m. spalio 20 dieną, seštadienį, 10 val.r. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Registracija – 9 val.r. Programoje – Draugo fondo veiklos ir finansiniai pranešimai bei direktorių rinkimai. Suvažiavime pranešimus apie „Draugo“ leidybą skaitys vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir administratorius Valentinas Krumpis.

„Vaiko vartų į mokslą“ būrelis praneša, kad dėl susidejusios aplinkybių atšaukiami „Laumių pietūs“, turėję vykti spalio 28 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre. Būrelis dekoja visiems už paramą ir tikisi toliau susilaukti visuomenės dosnumo. Jei kas turėtų tumetė klausimų, galite skambinti būrelio pirmininkei Birutei Pabedinskienei tel. 630-968-0427 ar valdybos narei Nijolėi Grigaliūnienei tel. 708-975-1262.

Spaudos pokylis „Dirvai paremti“, kurį ruošia Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyrius, vyks spalio 20 d., seštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd. Pradžią – 6 val.v. (pabendravimas), 6:30 val.v. – vakariene. 7:30 val.v. – meninė dalis, kurią atliks Genovaitė Bigenytė akompanuojant Gintei Čepinskiakitei. Šokiams gros Stasės Jagminienės tautinė kapelė. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir taip paremti mūsų spaudą. Vietas užsakykite skambindami M. Marcinkienę tel. 708-499-2172.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro surengtame priėmimo. Iš kairės: Janina Šniukštienė – LR Seimo komisijų sekretoriato vadovė, tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius dr. Remigijus Motuzas, prof. dr. Jonas Rackauskas – LTSC pirmininkas, LR Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius.

Zigmo Degučio nuotr.

Lietuvių fondo dr. A. Razmos premijos įteikimas bus lapkričio 3 d., seštadienį, fondo metiniame vairo pokilyje, didžiojoje, naujai dekoruotoje salėje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont. Gros brolių Švabų orkestras. Už 100 dol. auką – vienas bilietas veltui. Prašome užsakyti stalus ar vietas iki spalio 30 d. Skambinkite tel. 630-257-1616.

Jurgis Vidžiūnas, Lietuvių operos pokylio šeiminkas, primena, kad jau pats laikas organizuoti ir užsakyti vietas į Operos metinį pokylį. Kaip žinia, šis pokylis visuomet pasižymi išskirtine menine programa, puikia vakariene ir smagia šokių muzika. Pokylis vyks seštadienį, lapkričio 10 d., Jaunimo centre. Pokylio metu bus traukiami laimingieji laimėjimų bilietai, taigi tie, kurie dar nespėję sugrąžinti bilietų šaknelių, prašome tai kuo skubiau padaryti. Bilietų užsakymas ir informacija kreipiantis į Jurgį Vidžiūną tel. 773-767-5609.

Vyskupo Motiejiaus Valančiaus minėjimai tęsiasi. Spalio 14 d. prof. dr. Rimvydas Šilbajoris kalbėjo Los Angeles LB surotošius minėjime. Jo kalba buvo labai šiltai sutikta ir dėmesingai išklausyta. Spalio 21 d. prof. dr. Giedrius Subačius vyks į Omahą, į LB ruošiamą vysk. Motiejiaus Valančiaus minėjimą. Minėjimus koordinuoja JAV LB Kultūros taryba.

Suvalkiečių draugijos metinis susirinkimas vyks spalio 23 d., antradienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Kviečiame visus dalyvauti.

Į Lituanistikos tyrimo ir studijų centro surengtą priėmimą, vykusį spalio 9 d., atvyko LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos nariai, kurie apžiūrėjo archyvus ir turėjo progos pabendrauti su prof. Jonu Rackausku, pakalbėti apie archyvų ateitį Čikagoje. LTSC pirmininkui prof. dr. Jonui Rackauskui buvo įteikta atminimo dovana, kurią įteikė LR Seimo komisijos pirmininkas Vaclovas Karbauskis.

Lithuanian Mercy Lift maloniai kviečia visus į pokylį „Sveikatos odisėja 2001“, kuris ruošiamas seštadienį, lapkričio 17 d., Brookfield zoologijos sode, 3300 Golf Road, Brookfield, IL. 6-7 val.v. vyks atgaiva „Tropic World“ paviljone, išsklaidinga vakariene – 8 val.v. „Discovery Center“ pastate. Bilietus užsakykite skambindami Laimai tel. 708-354-4835 arba Janinai tel. 708-857-8332.

Ateitininkų Šalpos fondo valdyba kviečia visus ateitininkus ir jų draugus bei artimuosius seštadienį, spalio 27 d., dalyvauti Ateitininkų namuose jų ruošiamoje vakarieneje. Pradėsime 6 v.v. malonia pabendravimo valanda, o 7 v.v. susėsimė už puotai padengtų stalų gardžiuotis puikia vakariene. Bus ir vertingų laimėjimų. Praleiskime vakarą jaukioje, draugiškoje aplinkoje ir tuomi parėmimo svarbų vaidmenį ateitininkijos veikloje atliekančią Šalpos fondą. Apie dalyvavimą į šį anksto nedelsiant praneškite dr. A. Juozėvičienėi tel. 708-499-2447. Visi laukiami.

APLINK MARQUETTE PARKĄ

Marquette Parko apylinkė gražiai gyvuoja. Įvairūs įvykiai pritraukia daug žmonių ir susidomėjimo.

Šių metų Šiluvos atlydus Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje vedė svečias iš Lietuvos, kunigas Rimvydas Adomavičius. Atlydų procesija paliko daug gražių įspūdžių. Čia susirinko daug maldininkų – jaunesni ir vyresni, mokyklos mokiniai, parapijos kunigai bei svečiai kunigai, klierikai, moterys, pasipuošusios tautiniais rūbais, kitataučiai – tikrai patraukli visuomenės dalis.

Jaunimo centro patalpose rugsėjo 8 d. vyko Čikagos lituanistikos mokyklos registracija, į kurią suplaukė daugybė tėvelių su vaikučiais, besirušdami naujiems mokslo metams. Tiek daug gražaus lietuviško jaunimo susirinko, kad pastatas net dundėjo. Koridoriuose vis buvo galima girdėti vaikučių kalbant vienas su kitu lietuviškai. Užsiregistravo apie 200 mokinių.

Rugpjūčio mėnesį vykęs namo pirkimo seminaras pritraukė apie 100 žmonių. Susidomėjimas pirkti namus Marquette Parke toliau tęsiasi – yra ieškančių parduodamų namų adresų ir informacijos dėl paskolų. Namo pirkimo programa vyksta toliau. Numatyta daugiau paaikškinimų ir seminarų apie namo pirkimą.

Į Švč. M. Marijos Gimimo parapiją sugrįžo buvęs klebonas kunigas Jonas Kuzinskas. Jis dabar yra paskirtas administratoriumi. Ilgai parapijoje gyvenantys parapijiečiai džiaugiasi labai mėgiamam klebonui sugrįžus, o naujai atvykę parapijiečiai tuoj pajuto klebono šiltą, malonų būdą.

Šį sekmadienį, spalio 21 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje yra ruošiami blynų pusryčiai – po 8, 9 ir 10:30 val. r. šv. Mišių. Visi kviečiami pasisvečiuoti ir paremti parapiją.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos (6820 S. Washtenaw) vadovybė džiaugiasi, laukdama pasveikinti mokyklos I skyriaus mokytoja seselę Mildą Blinstrubas, SSC, – ji neseniai šventė 50 metų vienuolystės šv. Kazimiero vienuolijų jubiliejų. Seselė taip pat daug metų pasisvečiusiai dėstė ir dėsto šios parapijos mokykloje ir yra mėgiama kolegų bei vaikų.

CICERO LIETUVIAI RODO DĖMĘSĮ SAVO PARAPIJAI

Šiemet sueina 90 metų, kai Cicero lietuviai susirinko pirmosioms Mišioms į savo patalpas – dabartinę Šv. Antano parapijos salę. O prieš 75 metus lietuvių pinigais buvo pastatyta nauja, graži Šv. Antano parapijos bažnyčia, kurią pašventino arkivyskupas Jurgis Matulaitis (jau prieš kurį laiką paskelbtas Palaimintuoju).

Visą laiką aplink Šv. Antano parapijos bažnyčią, salę bei mokyklą sukosi beveik visa Cicero lietuvių veikla: čia patalpos naudavosi lietuvių organizacijos (ne vien tik bažnytinės), čia kas savaitę būdavo ruošiami lietuviški renginiai, susirinkimai ir pan.

Gaila, kad laikui bėgant ir mažėjant lietuvių skaičiui Cicero lietuvių telkinyje padėtis labai pasikeitė ir ši parapija, bažnyčia ir kiti pastatai jau mažai tarnauja lietuviams, o pradžios mokykla, atsikėlus kitos tautybės žmonėms, buvo visai uždaryta.

Didelis smūgis lietuviams buvo suduotas praėjusį pavasarį, kuomet klebonas kun. Jim Kastigar nusprendė, kad lietuviai Mišias savo kalba turėtų ankstyvą sekmadienio rytą. Reikėjo pastangų, kad pamaldos lietuviškai būtų aukojamos bent 9 valandą.

Taip patvarkius, lietuviškų pamaldų lankomumas dar labiau sumažėjo, nes vyresnio amžiaus žmonės, o ypač toliau gyvenantys mūsų tautiečiai ir tie, kurie prižiūri senelius bei ligonius, negali suspėti.

Tačiau, gavus Šv. Antano lietuvių parapijos komiteto (jo pirmininkas – dr. Petras Kisielius) kvietimus, o taip pat išgirdus kreipimąsi per radiją gausiau lankyti lietuviškų parapijų bažnyčias, spalio 7 d. į Šv. Antano parapiją lietuvių kalba laikytas pamaldas susirinko 128 žmonės (tokį skaičių pateikė parapijos talkininkas Kazys Razma).

Kadangi kaip ir kiekvieną rudenį, taip ir šiemet, nuolatinis Šv. Antano lietuvių sielovados vadovas dr. kun. Kęstutis Trimakas šiuo metu dėsto Lietuvoje, šv. Mišias atnaušo Brighton Parko lietuvių parapijos kunigas Jaunius Kelpšas. Jis yra labai mėgiamas Cicero lietuvių, nes šio kunigo nusiteikimas ir žodžiai pasiekia daugelio mūsų tautiečių širdis. Gražiai giedoję parapijos lietuvių choras – visai

kaip senais, gerais laikais.

Po pamaldų apie 70 mūsų tautiečių susirinko sekmadieniam pabendravimui.

Stiprokai susirgus komiteto pirmininkui ir šių sekmadieninių susirinkimų gabiam vedėjui dr. P. Kisieliui, šį kartą vadovavo LB Cicero apylinkės pirm. Mindaugas Baukus. Jis pasidžiaugė gana dideliu lietuvių skaičiumi lietuviškose pamaldose.

Buvo pristatyta šios parapijos ilgametė narė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, kuri papasakojo apie spalio 8 d. prasidėjusį didžiulius posėdžius, į kuriuos yra atvykę net 17 aukštųjų pareigūnų iš Lietuvos. Ji kalbėjo ir apie Lietuvių Bendruomenės 50 metų minėjimą, o ypač Kultūros tarybos pakviesto vaikų „Ažuoliuko“ choro koncertą spalio 14 d. Maria aukštesniosios mokyklos salėje. M. Remienės įtikinantys žodžiai, atrodo, daugeliui padėjo apsispręsti dėl dalyvavimo juose.

Apie padėtį Lietuvoje trumpai pakalbėjo iš tėvynės sugrįžusi tautietė Stasė Grai-nienė, kuri gana šiltai ir teigiamai pristatė padėtį Lietuvoje.

Čia buvo pristatyta ir seno parapijiečio Stasio Bernatavičiaus žmona Audronė iš Birštono, su kuria šis nuolatinis Šv. Antano bažnyčios ir sekmadieninių susirinkimų lankytojas neseniai sukūrė šeimą. Labai jaudinantis buvo atsisveikinimas su laikinu Šv. Antano parapijos administratoriumi kun. Marco Antonio Mercado, kuris pavadavo į ilgesnės atostogos išėjusį kleboną kun. J. Kastigar. Tačiau šis lietuvių draugas, kuomet netikėtai greitai sugrįžo klebonas, yra priverstas apeisti Šv. Antano parapiją. Daugelis lietuvių, o taip pat ir ispanų kilmės parapijiečiai pasirašė peticijas, skirtas arkivyskupijai, kad šis kunigas būtų paliktas.

Kun. M. Mercado savo kalboje gražiai atsiliepė apie lietuvių, nors jam mūšišiai buvo pavaizduoti įvairiai. Jis teigė, kad su lietuviams jam buvo smagu bendrauti ir norėtų ateityje tą draugystę pratęsti, jeigu tik vel būtų galimybė. Lietuviai šiuos ispanų kilmės kunigo žodžius palydėjo griausmingais plojimais.

Ed. Šulaitis

Skelbimai

• **Roma Admيناuskas**, Bloomington, IN, aukoja \$25 padėti šelpti sunkiai sergancius ligonius Lietuvoje. Dėkojame! Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **A.a. dr. Jadvygos Gineitienės** atminimą pagerbdami, per jos laidotuves draugai ir pažįstami iš Dayton, Ohio, apylinkės aukojo Lithuanian Mercy Lift padėti šelpti sunkiai sergantiems ligoniams Lietuvoje. Aukojo: \$100 Julius Rastakis; \$75 John ir Julia Ferneding ir šeima; \$70 kaimynai; \$30 William ir Suzanne Wales; \$25 Connie ir Jim Geiger ir Stan Sluzas; \$20 dr. Raymond Dysas, Rita Ambrose, Judy Petroskas; \$10 Kitty Prasmanas, Jimmy ir Joan Kavalauskai. Reiškiam gilią užuojautą velionės artimiesiems. Nuširdžiausiai dėkojame aukotojams. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **A.a. Alfredo Aleknos** atminimą pagerbdami, Rūta ir Arūnas Šlekiai, Potomac, MD, aukojo \$50. Ši auka buvo skirta padėti vaikams su negalia nupirkti autobusėlių, kuris nuvežtų vaikus iš namų į mokyklą. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **KALĖDINĖS** dovanos ir Lietuva. Siuntiniai ir PINIGAI jūsų artimiesiems palankiausiomis sąlygomis. TRANSPAK. Tel. 773-838-1050.

• **A.a. Bronės Gruodienės** atminimą pagerbdami, Antanas ir Genė Sabaliauskai iš Orland Park, IL, aukojo \$20 Lithuanian Mercy Lift padėti šelpti sunkiai sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **KALEDINIAI SIUNTI** NIAI į Lietuvą laivu priimami iki lapkričio 13 d., 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455. Tel. 800-772-7624, BALTIA EXPRESS.

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Carol Oliver, IL, už \$25 auką. Ši auka buvo skirta padėti vaikams su negalia nupirkti autobusėlių, kuris nuvežtų vaikus iš namų į mokyklą. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

• **Lietuvių fondui vairo proga aukojo:** po \$250 Viktorija Joga-Empakeris, Bronė Budreika Tender; po \$200 Kazys ir Juzelė Laukaitiai, Algirdas ir Regina Oščiai, Vito ir Regina Val; po \$100 Rimantas ir Dalia Bitėnai, Stasys ir Sofija Dziugai, prel. Ignas Urbonas. Nuširdžiausi dėkojame ir prašome siųsti aukas ir įsigyti bilietus lapkričio 3 d. pokyliui LF būstinėje – 14911 127 St., Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-1616. Už \$100 auką galima gauti bilietą pokyliui nemokamai.